Ազգ
Azg armenian daily
2 ՄԱՅԻՍ 1995 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 80 (834)

«Գոլոս Արմենիի» 2 շաբաթվա պայմանաժամ

Ինչպես գրել էինք մեր նախորդ համարում, «Գոլոս Արմենիի» ռուսալեզու թերթին մինչեւ մայիսի 1-ը մամուլի շենքում իր զբաղեցրած հարկաբաժնից հեռանալու պայմանաժամ էր տրվել «Պարբերական» մամուլի տպարանի տնօրեն Վրեժ Սարկոսյանի միջոցով, թերթի հեսագա լույս ընծայումը դնելով իրական վտանգի տակ: Այսօր թերթի խմբագրությունից մեզ տեղեկացրին, որ պայմանաժամը երկարաձգվել է 2 շաբաթով, ինչի մասին թերթի խմբագրությունը գրավոր համաձայնություն է տվել «Պարբերական» տպարանի տնօրենին: Այդ ընթացքում հարկաբաժինը չդատարկելու դեպքում թերթը լույս չի տեսնի հիշյալ տպարանում: Խմբագրությունը համաձայնել է այդ ծանր պայմանին՝ թեկուզ երկու շաբաթ իր խոսքը հնչեցնելու համար:

Քլինթոնը խոստացել էր «մեղմ հայտարարություն»

Թուրքական «Հյուրրիեթ» թերթը գրում է, որ Սպիտակ տանը կայացած հանդիպման ընթացքում ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնը, անսալով Թուրքիայի վարչապետ Թանսու Չիլլերի խնդրանքին, խոստացել էր Հայոց ցեղասպանության առթիվ «մեղմ հայտարարություն անել»: Այնուամենայնիվ, թերթն իր մտահոգությունն է հայտնում այն առթիվ, որ հակառակ այս երաշխավորության, Քլինթոնը 1992 թ. իր ընտրարշավում կարեւոր օժանդակություն է ստացել հայկական լոբբիի կողմից «եւ այժմ հայերի նկատմամբ որոշ պարտավորություններ ունի»:
ԼՏ

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ղարաբաղյան բանակցությունները կվերսկսվեն մայիսին

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ԵԱՀԿ պատվիրակությունը, որի կազմում ընդգրկված էին ԵԱՀԿ նախագահողի ներկայացուցիչ Իշտվան Դյարմատին, Մինսկի խմբի համանախագահներ Վլադիմիր Կազիմիրովն ու Ռենե Նյուբերգը, ինչպես նաեւ բարձր պլանավորման խմբի ղեկավար, գեներալ Ռեյլի Վիլենը, Բաքու, Ստեփանակերտ եւ Երեւան կատարած այցելությունից հետո ապրիլի 29-ին մամուլի ասուլիսի ընթացքում ներկայացրեցին այցի արդյունքները: Ըստ պրն. Դյարմատիի, այցի նպատակն էր ծանոթանալ իրավիճակին եւ կողմերին համոզել շարունակել խաղաղ բանակցությունները: Հունգար դիվանագետն ուրախությամբ հայտարարեց, թե նման համաձայնություն է ձեռք բերվել, եւ բանակցությունները մոտ ապագայում կվերսկսվեն: Այդ բանակցություններն ուղղված կլինեն այն փաստաթղթի մշակմանը, որը հնարավորություն կտա վերջնականապես դադարեցնել ռազմական գործողությունները: Երկրորդ կարեւորագույն խնդիրը, որը քննարկվել է հանդիպումների ընթացքում, ռազմագերիների եւ պատանդների փոխանակումն էր: Բանն այն է, որ միջազգային օրենքների համաձայն, ռազմագերիները եւ պատանդները պետք է փոխանակվեն ակտիվ ռազմական գործողությունների դադարեցումից անմիջապես հետո, եւ, ըստ պրն. Դյարմատիի, հիմա, երբ լրանում է հրադադարի մեկ տարին, կողմերի որեւէ պատճառաբանություն այս հարցում չի կարող ընդունելի լինել:

Տես # էջ 8

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ-ի ընտրական դաշինքը՝ ժողովրդի հետ

4-րդ պատգամավորական ժողովն ընտրեց նոր վարչություն

ՏԻԳՐԱՆ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության 4-րդ պատգամավորական ժողովը, որ տեղի ունեցավ ապրիլի 29-ին «Հայհամերգի» փոքր դահլիճում, բացի Հանրապետական վարչության քաղաքական զեկուցումից եւ նոր վարչության ընտրություններից, մի հիմնական նպատակ եւս էր հետապնդում. թե ինչպես է ՀՌԱԿ-ը մասնակցելու Հայաստանի Ազգային ժողովի ընտրություններին: Ի տարբերություն նախորդ ժողովների, այս անգամ լրագրողները հնարավորություն ստացան լուսաբանել ժողովի ընթացքը, իսկ աշխատանքներին ներկա գտնվեցին նաեւ այլ կուսակցությունների առաջնորդներ՝ ԱԺՄ, Կոմկուս, ԱԻՄ, Դեմոկրատական կուսակցություն, ինչպես նաեւ նախկին վարչապետներ Վազգեն Մանուկյանն ու Խոսրով Հարությունյանը, Գ. Խ. այլ պաշտոնավորներ: Ժողովի նախագահության, հաշվիչ ու մանդատային հանձնաժողովների ընտրությունից եւ օրակարգի հաստատումից հետո, նախագահող Ֆրունզե Դովլաթյանը քաղաքական զեկուցման համար ձայնը տվեց Ռուբեն Միրզախանյանին:

Անդրադառնալով երկտարյա ժամհանրապետությունում տեղի ունեցած զարգացումների քննադատական գնահատականը, միաժամանակ

կետում (1993 թվականի-1995 թվականի) կուսակցության գործունեությանը, Ռուբեն Միրզախանյանը նախ տվեց շեշտելով, թե ՀՌԱԿ-ը բոլոր քաղաքական ուժերի հետ համագործակցության եզրեր է փնտրել: Խոսելով լիբերալ դեմոկրատիզմը իբրեւ սկզբնական դավանանք ներկայացնող իր խոսք կուսակցության մասին, Ռուբեն Միրզախանյանը հայտարարեց, թե ՀՌԱԿ-ը ՀՀՇ-ից տարբերվում է թե մոտեցումներով եւ թե գործելակերպով, այն ձերբազատ է բոլոր տեսակի հեղափոխականություններից:

ՀՌԱԿ ատենապետը ինքնաքննադատաբար խոսեց վարչության կատարած աշխատանքի մասին, նշելով, որ այդ մարմինն այդպես էլ չդարձավ կուսակցության ուղեղային կենտրոնը, եւ միայն վերջերս հիմք դրվեց հետազոտական ծառայության ստեղծմանը: Ու թեեւ ակումբների հետ կապը արդյունավետ չի եղել, բայց պարզվում է, որ այդ ընթացքում կուսակցական ակումբների թիվը հասել է 50-ի, թեեւ, ավելացրեց, վարչությունը աշխատել է ոչ թե նոր ակումբների ստեղծման, այլ եղածները ուժեղացնելու ուղղությամբ: Ռուբեն Միրզախանյանը հատուկ ուշադրություն դարձրեց նաեւ ռամկավար-ազատական մամուլին, շեշտելով, որ այդ տեսանկյունից անգնահատելի է «Ազգ» օրաթերթի դերը:

Տես # էջ 2

ՇՐՋԱՆ

Անկարան անվտանգության գոտի է ստեղծում Հայաստանի սահմանակից Կարսում

ՏԻԳՐԱՆ ԼԻԼՈՅԱՆ

Թուրքիան հայտարարել է Կարսի նահանգի Հայաստանին սահմանակից մասում անվտանգության գոտի ստեղծելու մասին: Անքարայից հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակիցը: Ինչպես նշվում է Թուրքիայի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պաշտոնյայի շաբաթ օրը տարածած հայտարարության մեջ, այդ քայլը պայմանավորված է Անկարայի անհանգստությամբ Քրդական բանվորական կուսակցության զինյալների Հայաստանի տարածքից Թուրքիա ներթափանցման հնարավորությամբ: Մայիսի 1-ից մինչեւ հոկտեմբերի 30-ը անվտանգության գոտում կանցկացվեն զորավարժություններ ու հրաձգություններ: Այդ շրջան անցնելը հնարավոր կլինի միայն թուրք հրամանատարության թույլտվությամբ: Թուրքիայի անվտանգության ուժերի ունեցած տվյալներով, Հյուսիսային Իրաքում թուրքական բանակի գործողությունների սկզբից ներ քուրդ ապստամբների մի մասը թաքնվել է Իրանում եւ Հայաստանում եւ վերջինիս տարածքից փորձում է ներթափանցել Թուրքիա: Կարսի նահանգի բնակչության շրջանում տարածված են հատուկ ծառայությունների թռուցիկներ լեռնային շրջաններ չգնալու եւ արոտավայրերում անասուններ չարածեցնելու կոչով:

Ստանալով այս լուրը, մենք դիմեցինք Հայաստանի նախագահի օգնական, մամուլի քարտուղարի պաշտոնակատար Լեւոն Զուրաբյանին: Նա կտրականապես հերքեց դրվող կարծիքները, թե քուրդ զինյալները մեր հանրապետության տարածքից իբր ներթափանցում են Թուրքիա: Ինչպես ասաց նախագահի խոսնակը, «Ստիպված ենք ցավով փաստել, որ թուրքական կողմը նորից կրկնում է Երեւանի կողմից բազմիցս հերքված թեզն այն մասին, որ քուրդ զինյալները Թուրքիա են անցնում Հայաստանից»: Նախագահի ներկայացուցիչն ընդգծեց, որ Հայաստանում չկան զինված խմբավորումներ, որոնք պետական իշխանությունից դուրս են: Հետեւաբար, Հայաստանից Թուրքիա ներթափանցող քուրդ զինյալների կամ նրանց կազմավորումների մասին գանկացած պնդում ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ հորինվածք, որը կոչված է լուծելու ներքին քաղաքական ու տարածաշրջանային խնդիրներ, ասաց Լ. Զուրաբյանը: ■

■ *Իրանը պահանջում է դուրս բերել իր տարածքից թուրքական զորքերը: Ինչպես հաղորդում են մի շարք աղբյուրներ, Իրանի արտաքին գործերի նախարարությունը հայտարարել է, որ Թուրքիայի ագրեսիան Իրանի դեմ նրա ինքնիշխանության խախտումն է, եւ Բաղդադը Անկարային կոչ է անում անհապաղ դուրս բերել իր բոլոր ուժերը երկրի հյուսիսային տարածքից:* ԼՏ

ՏԱՐԱԾՔ

Քլինթոնը միշտ հակաիրանական դիրքերում

Նախագահ Քլինթոնը հայտարարել է Իրանի հետ առեւտրական կապերը լրիվ դադարեցնելու մասին՝ հուսալով «հարված հասցնել ահաբեկչության նկատմամբ»: Ես համոզված եմ, ասել է Սպիտակ տան ղեկավարը, կիրակի օրը երբ կոյան Նյու Յորքում ելույթ ունենալով հրեական համաշխարհային կոնգրեսում, որ առեւտրական արգելքի սահմանումը Իրանի դեմ առավել արդյունավետ միջոց է, որին դիմելով մեր երկիրը կարող է օգնել զանգվածային բնաջնջման զենքի տեր դառնալու եւ ահաբեկչական գործունեությանն աջակցելու Իրանի նկրտումների սանձահարման գործում»: Քլինթոնի օգնականների, ասելով, նա համապատասխան կատարողական հրամանագիրը կստորագրի այս շաբաթ:

ՌԴ դեսպանությունը ափսոսանք է հայտնում

Հայաստանում Ռուսաստանի դեսպանատան մամլո ծառայությունն Արմենպրեսին է ներկայացրել հետեւյալ հաղորդագրությունը մամուլի համար: Մայիսի 1-ին Երեւանում անցկացված «Բրաբիոնը խաղաղության ծաղիկ» մրցույթ-փառատոնի ընթացքում նրա երկու ռուսաստանցի մասնակիցներ արտահայտություններ թույլ տվեցին, որոնք հակասում են սեփական երկրի նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի տարրական նորմերին: Հայաստանում Ռուսաստանի դեսպանությունը ափսոսանք է հայտնում իր քաղաքացիների ցուցաբերած վարքի կապակցությամբ: Այն ստվեր նետեց փառատոնի տոնական մթնոլորտի վրա, որը կոչված էր լինելու ժողովուրդների բարեկամության, միմյանց նկատմամբ հանդուրժողության եւ հարգանքի դրսեւորում:

Օդային ուղերթը վերսկսելու հայ-թուրքական համաձայնագիր

ԵՐԵՒԱՆ, 1 ՄԱՅԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Հայաստանի եւ Թուրքիայի ավիացիոն գերատեսչությունների ներկայացուցիչները համաձայնագիր ստորագրեցին Թուրքիայի վրայով օդային ուղեգծի սպասարկումը վերսկսելու մասին: Թուրքիայի իշխանությունները այն փակել էին ավելի քան երկու տարի առաջ Ղարաբաղի հակամարտության գոտում եւ հայ ադրբեջանական սահմանում լարվածության աճի կապակցությամբ: Ինչպես հայտնեցին ՀՀ քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչությունում, առայժմ վաղ է խոսել գծով թռիչքների վերսկսման մասին: Ըստ ապրիլի վերջերին ստորագրված համաձայնագրի, վերաբացված օդային միջանցքից կկարողանան օգտվել ոչ միայն Հայաստանի եւ Թուրքիայի, այլեւ այլ պետությունների օդանավեր: Ներկայումս այդ երկրների համապատասխան գերատեսչությունները մշակում են թռիչքների իրականացման համար անհրաժեշտ փաստաթղթեր:

ԼՂՀ. ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Առայժմ ընտրվել է 24 թեկնածու

Ապրիլի 30-ին ԼՂՀ բոլոր շրջաններում սկսվել են ԼՂՀ խորհրդարանի պատգամավորների ընտրությունները: Հանրապետության 33 ընտրատարածքներում պատգամավորական թեկնածուների առաջադրման եւ գրանցման աշխատանքներն ավարտվել են ապրիլի 27-ին: Թեկնածուներ են առաջադրվել 81 հոգի, որոնցից ընտրական հանձնաժողովների կողմից գրանցվել են 65 հոգի: Թեկնածուներից 16-ը ինքնաբացարկ են տվել, կամ ընտրության փաստաթղթերում թույլ են տրվել ԼՂՀ ժողպատգամավորների ընտրությունների մասին օրենքի խախտումներ: Գրանցված 65 թեկնածուներից 60 հոգին կամ 92 տոկոսը ունեն բարձրագույն մասնագիտական կրթություն, 5-ը միջնակարգ: 63 թեկնածուներ անկուսակցական են, 2 հոգի ներկայացնում են ՀՅԴ-ն, թեկնածուներից 14 հոգի կամ 20 տոկոսը կանայք են, 5-ը ունեն գիտությունների թեկնածուի կոչում, 13-ը ընտրված են եղել Հայաստանի եւ ԼՂՀ խորհրդարանների ու տեղական խորհուրդների պատգամավորներ: Գրանցված թեկնածուներից 34-ը ժողկրթության տարբեր բնագավառների մանկավարժներ են, 8-ը ինժեներներ, 6-ը գյուղատնտեսության մասնագետներ, 6-ը տնտեսագետներ, 2-ը բուժաշխատողներ, 2-ը իրավաբաններ, 7-ը այլ բնագավառների մասնագետներ:

Տես # էջ 2

Մայիսի 6-ը՝ աշխատանքային, իսկ 8-ը՝ ոչ աշխատանքային օր

Հաղթանակի եւ խաղաղության տոնի՝ մայիսի 9-ի ոչ աշխատանքային օրվա նախորդ օրը՝ մայիսի 8-ը, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ նույնպես ոչ աշխատանքային օր է լինելու: Փոխարենը աշխատանքային է լինելու մայիսի 6-ը՝ շաբաթ օրը, ինչը հնարավորություն կտա հաջորդ 3 օրերին՝ կիրակի, երկուշաբթի եւ երեքշաբթի երկար շաբաթավերջ անցկացնել: Բարի վայելում:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Սկիզբը էջ 1

Նա կարեւորեց «Պայքար» ամսագրի հայրենադարձումը, ինչպես նաեւ հեռագայում ռադիոյի ստեղծումը: Նշվեց նաեւ սփյուռք-հայրենիք հարաբերություններում հանրապետության իշխանությունների անհեռատես քաղաքականության մասին, որն արհեստական հակասություններ է ստեղծում սփյուռքի եւ հայրենիքի երկու հատվածների միջեւ: Բազմակուսակցական համակարգը չի կայանա, երբ կուսակցությունները չկայանան: Այս միտքը շեշտելով, Ռ. Միրզախանյանն անընդունելի համարեց

Նրա անելով, կուսակցությունը չի ցանկացել զբաղվել դրդողությամբ, շահարկել երկրի ցավերն ու դժվարությունները, այլ իր գործունեությամբ, ծավալած աշխատանքով ու մամուլով, ձգտել է վերացնել այդ ցավերը, քան թե օգտվել դրանցից:

Երվանդ Ազատյանը նշեց նաեւ, թե Հայաստանում կատարվող առաջխաղացումներն ամենօրյա կենցաղային իմաստով չեն զգացվում, բայց միջազգային առումով Հայաստանը ներկայանում է որպես «կայունության լաստ» այս տարածաշրջանում:

տիրող քաղաքահոգեբանական իրավիճակին:

Լեւոն Բարսեղյանն ավելի հստակեցրեց հարցադրումը, նշելով, թե մարդիկ պետք է պարզ պատկերացնեն, թե ի՞նչ է ուզում ՀՌԱԿ-ը:

Մելս Սահակյանը նշեց, թե ոչ մի կուսակցություն այսօր պատրաստ չէ պետության ղեկավարությունն ստանձնելու:

Շամիրամ Աղաբեկյանը կանգ առավ հանրապետությունում մամուլի եւ խոսքի ազատության խնդրի վրա, նշելով, թե ՀՌԱԿ-ը, բացի «Ազգից», պետք է տեր կանգնի նաեւ իշխանությունների կողմից

КՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ-ի ընտրական դաշինքը՝ ժողովրդի հետ

4-րդ պատգամավորական ժողովն ընտրեց նոր վարչություն

ՀՅԴ անօրինական կասեցումն ու նրա մամուլի միջոցների փակումը: Ատենապետը նշեց, թե ընդդիմությունն ընդունակ է համատեղ գործելու եւ խոսելու արդյունքի եւ որպես օրինակ բերեց Սահմանադրության նախագծի վրա 6 ընդդիմադիր ուժերի կատարած աշխատանքը: Սահմանադրության ներկա նախագծի եւ ընտրությունների մասին օրենքի շուրջ նույնպես արվեցին որոշ դիտողություններ: Իսկ ընտրությունների հարցում ՀՌԱԿ առաջնորդը հայտարարեց, թե իրենք քաղաքական դաշինքի մեջ կմտնեն միակ եւ վստահելի գործընկերոջ՝ ժողովրդի հետ:

Այնուհետեւ նույթ ունեցավ ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության անդամ Երվանդ Ազատյանը, որն իր խոսքն սկսեց ՀՀ նախագահի առաջին մամուլի ասուլիսում արած այն հայտարարությամբ, որ եթե այս երկրի մեջ չունենանք ազատ մամուլ, նախորդ իշխանություններից ոչնչով չենք տարբերվի: Նրա անելով, Ռամկավար ազատական կուսակցությունն առաջին արձագանքողը եղավ այդ անհրաժեշտությանը եւ հիմնեց միջազգային նորմերին համապատասխանող մի մամուլ, այն է՝ «Ազգ» օրաթերթը: Հեռագայում դրան կավելանա նաեւ ռադիոն, որը կգա հատուցելու նոր մակարդակ մեր ժողովրդի համար:

«Երբ Ռամկավար ազատական կուսակցությունը կհնանդատեսվի, որոշ դժվարությունների կենթարկվի, դա պետք է մեկնաբանվի ավելի դրական կերպով, որովհետեւ դա կնշանակի, թե ՌԱԿ-ն այսօր քաղաքական նշանակություն ունեցող ուժ է այս երկրում եւ համապատասխան վերաբերմունքի կարժանանա», ասաց նա: Խոսելով Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի ընտրությունների մասին, նա նշեց, թե ՌԱԿ-ը 40 տարիներ շարունակ պայքարել է եկեղեցու բաժանման դեմ, պաշտպան կանգնելով Մայր Աթոռի հեղինակությանը, նրա նախանձախնդրության սկզբունքին, իսկ վերջին ամիսներին այդ պայքարը փոխադրվեց նաեւ հայրենիք: «ՌԱԿ-ը եւ իր համակիր շրջանակը արժանավայել ձեւով կարողացան տանել այդ պայքարը, եւ հասցնել այն իր տրամաբանական եզրակացությանը», ասաց նա: Ու քանի որ այսօր ընտրված է նոր կաթողիկոս, նոր ղողությամբ, Երվանդ Ազատյանի անելով այդ պայքարը համարվում է իր տրամաբանական ավարտին հասցված, եւ ՌԱԿ-ը կատարվելիք դրական տեղաշարժերի մեջ պետք է շարունակի ունենալ չինարար դեր:

«Սա նշանակում է, թե Հայաստանն ինչ-որ տեղ, ինչ-որ բան ճիշտ է անում», ասաց Երվանդ Ազատյանը եւ ավելացրեց, թե Հայաստանը ցանկանում են տեսնել ոչ թե այսօրվա դժվարությունների, այլ իր պատմական ընթացքի եւ հեռահաս նպատակների մեջ:

Նա նշեց, որ Հայաստանում քաղաքական որոշումներ ընդունելու խնդրում սփյուռքահայությունը մեծ հավակնություններ չունի եւ չպետք է ունենա, քանի որ այդ որոշման կայացումը գերազանցապես վերապահվում է Հայաստանի ժողովրդին, նրանից բխած կազմակերպություններին, այդ թվում նաեւ ՀՌԱԿ-ին:

ՀՌԱԿ կարգապահական ատյանի նախագահ Ալեքսանդր Թադեւոսյանը նշեց, թե պետք է ուշադրություն դարձնել ՀՌԱԿ նախընտրական պլատֆորմի դրույթներին, որոնք առանձին կիրառվելիք մամուլում, ինչպես նաեւ ակումբներում պետք է քննարկվեն եւ հանրապետական վարչություն ներկայացվեն այն թեկնածուների անունները, որոնք կընդգրկվեն կուսակցության նախընտրական ցուցակում: Նախապես որեւէ ցուցակ չներկայացվեց: Մտերի փոխանակությանը մասնակցեցին մեկ տասնյակի հասնող խոսողներ, որոնք հիմնականում խոսեցին վարչության կատարած աշխատանքի մասին, միեւնույն ժամանակ կարեւորելով քաղաքական գործունեությունը: Նորիկ Լեւոնյանը նշեց, թե մինչեւ վերջերս կուսակցությունը «տնային» է եղել, պետք է աշխատանք տանել ժողովրդի հետ եւ միայն այդ դեպքում կհաղթեն: Գեւորգ Փիրումյանը խոսեց կուսակցության սոցիալական բազայի մասին, նշելով, որ ՀՌԱԿ-ը պետք է մեծ ուշադրություն դարձնի գիտատեխնիկական մտավորականության վրա, իսկ սփյուռքի կազմակերպություններից եւ անհատներից Հայաստանի առաքվող օգնությունը պետք է անհասականացվի: «Միայն գիտատեխնիկական արտադրանքը արտահանելով կարելի է Հայաստանը պահել», ասաց նա: Այս մտքին դեմ արտահայտվեց Գագիկ Գալստյանը, նշելով, որ ազատական գաղափարախոսությունը բոլորին է վերաբերում: Գագիկ Օհանյանն այդ իմաստով ավելի կարեւորեց բանավոր քարոզչության դերը, իսկ Կարեն Կոստանդյանը նշեց, թե նորընտիր վարչության կազմը շրջանների հետ պետք է աշխատանքի: Նա նաեւ նշեց, թե պետք է ուշադրություն դարձնի բանակում

հետաքրքրվող մամուլի մյուս միջոցներին եւ պայքարի ժողովրդավարության համար: Հակոբ Ավետիքյանը շարունակելով այդ թեման, նշեց, թե հասարակությունը չի կարող լինել դեմոկրատական, իսկ տնտեսությունը ազատական, առանց մամուլի ազատության: Նշելով, որ հանրապետության բոլոր թերթերի օրական միջին հաշվով 50 հազար ընդհանուր տպաքանակը հասու է բնակչության 2,5 տոկոսին միայն, «Ազգ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիրն ասաց, թե դրանով իսկ կասկածի տակ է առնվում մամուլի իրեւ ազդու լծակի դերը, մանավանդ նախընտրական այս շրջանում: Նա խոսեց նաեւ այն ճնշումների մասին, որոնց ենթակա են լրագրողները եւ որոշ թերթեր:

Այնուհետեւ տեղի ունեցան քննարկումներ, որոնցով վարչության աշխատանքը (1993-95) գնահատվեց բավարար, որոշվեց մասնակցել Ազգային ժողովի ընտրություններին եւ մինչեւ մայիսի 5-ը ներկայացնել կուսակցության թեկնածուների ցուցակը:

Համագումարը որին 220 պատգամավորից մասնակցեցին 203-ը ընդհանրապես անցավ շատ հանգիստ, առանց ընդդիմադիր ունր ելույթների, միաձայն, երբեմն-երբեմն ընդունվող ծափահարություններով ու բացառիկ դեմքերով, եւ ուղեկցվող ծափերով: Չեղան ոչ սուր ընդդիմադիր ելույթներ, ոչ էլ ընդունված քննարկումներ: Միակ տարբերությունը նկատվեց ՀՌԱԿ-ի ատենապետի եւ ՌԱԿ-ի ներկայացուցչի ելույթներում, որոնցում առաջինը ավելի խոսեց իշխանությունների քննադատության հարցում, իսկ երկրորդը դրդակի համաժողովականորեն առաջինին ելույթը:

Միաձայնության մեջ որոշ փոփոխություն կատարվեց ՀՌԱԿ նոր վարչության ընտրությունների ժամանակ: Այստեղ եւ կողմերն էին շատ, եւ դեմերը: 21 թեկնածուներից նոր վարչության անդամ ընտրվեցին եւ ուխտ ստացին 15 անդամ եւ 3 փոխանդամ:

Դրանք են. Գագիկ Օհանյան, Ռուբեն Միրզախանյան, Սամվել Տոնոյան, Կարեն Կոստանդյան, Լեւոն Բարսեղյան, Հրաչիկ Կարապետյան, Գագիկ Գալստյան, Հարություն Կարապետյան, Համլետ Կարապետյան, Ֆրունզե Դովլաթյան, Համլետ Դավթյան, Սոֆյա Թորոսյան, Սամվել Սահակյան, Ռաֆիկ Պետրոսյան, Հարություն Առաքելյան եւ փոխանդամներ Գեւորգ Փիրումյան, Շաղիկ Մարգարյան եւ Շամիրամ Աղաբեկյան:

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ընտրատարածքների նախագահները կնշանակվեն

Շաբաթ օրն սկսվեցին ընտրատարածքների նախագահների, տեղակալների եւ քարտուղարների ընտրությունները: Նախ մի քանի խոսք ընտրատարածքային հանձնաժողովների անդամների ցուցակների կազմման սկզբունքների մասին:

Բոլոր քաղաքական կուսակցությունները եւ հասարակական քաղաքական կազմակերպությունները, որոնք հայտ են ներկայացրել ընտրություններին մասնակցելու համար, ներկայացրել են նաեւ կուսակցության ներկայացուցիչների ցուցակը ընտրատարածքային

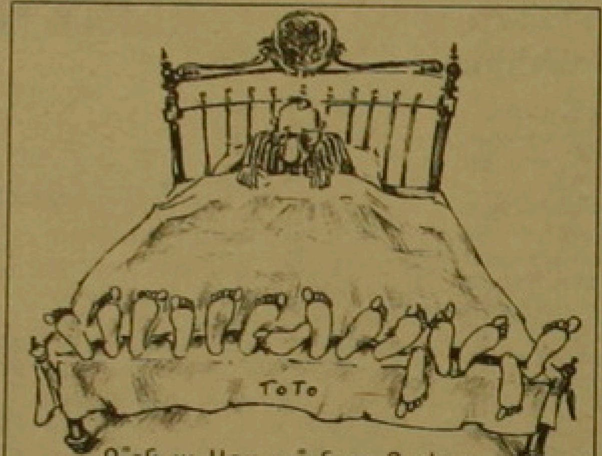

Ո՞րն ա Աջս, ո՞րն ա Ձախս...

հանձնաժողովների կազմում ամրագրվելու համար: Ցուցակները կազմվել են յուրաքանչյուր քաղաքական կուսակցությունից եւ հասարակական քաղաքական կազմակերպությունից մեկ մարդ սկզբունքով:

Ստացվել է հետեւյալը. բոլոր ընտրատարածքային հանձնաժողովների կազմում հայտնվել է ինչպես ինքնուրույն նաբար, այնպես էլ բլոկով ընտրություններին մասնակցող բոլոր կուսակցությունների մեկական ներկայացուցիչ:

Այս կազմից հարկավոր էր ընտրել ընտրատարածքային հանձնաժողովների ղեկավար միջուկ: Այդ դժվար փուլը բաժին ընկավ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին, որի ներկայացուցիչները գործուղվեցին տեղեր:

Տեղերում ստեղծվել էր բավական բարդ իրավիճակ: Առկա էր ընտրատարածքային հանձնաժողովներում ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնելու ոչ միայն վերեւների արտահայտված ցանկությունը, այլեւ ընդդիմության փոքրինչ անկազմակերպ, բայց վճռական ձգտումը: Ընտրատարածքային հանձնաժողովների գրեթե բոլոր նիստերն անցնում էին հոգեբանական ծայրահեղ պայմաններում:

Կուսակցություններից յուրաքանչյուրի ներկայացուցիչը ջանում էր ամեն գնով «պարանը ձգել» հենց իր կողմը: Շատ կարեւոր էր քվեարկման հարցը: Ժողովն իրավազոր էր մասնակիցների ավելի քան կեսի ներկայության դեպքում: Որոշումներ ընդունվում էին այն դեպքում, երբ քվեարկել էր ներկաների կեսից ավելին:

Դարկ է ասել, որ գրեթե բոլոր քաղաքական կուսակցությունները եւ հասարակական քաղաքական կազմակերպությունները «չհասցրին» իրենց ներկայացուցիչներին նախազգուշացնել, թե իրենք ում են ներկայացնելու: Շատերը ժողով գալով նախ ճշտում էին, թե իրենք ում են ներկայացնում: Ամենայն հավանականությամբ քաղաքական կուսակցությունները եւ հասարակական քաղաքական կազմակերպությունները բավարար չափով չեն մշակել այդ հարցը: Շատ հավանական է, որ այդ ցուցակներում հայտնված լինեն պատահական մարդիկ:

Ընտրատարածքային հանձնաժողովի ղեկավար միջուկի ընտրության ժամանակն սպառվել է:

Օրենքի համաձայն, հիմա արդեն Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը նշանակելու է ընտրատարածքային հանձնաժողովների ղեկավար անձանց:

Ռ. Գ.

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

ԼՂՀ. Առայժմ ընտրվել է 24 թեկնածու

Սկիզբը էջ 1

Թեկնածուների տարիքային կազմը հետեւյալ պատկերն ունի. 21-30 տարեկան՝ 7 հոգի, 30-40 տարեկան՝ 25 հոգի, 40-50 տարեկան՝ 27 հոգի, 50 եւ բարձր՝ 6 հոգի: Ինչպես տեղեկացրել է ԼՂՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահ Մուշեղ Օհանջանյանը, մայիսի 1-ի դրությամբ ԼՂՀ նոր խորհրդարանն առայժմ բաղկացած է 24 ժողովրդական պատգամավորներից: Այդ արդյունքն է գրանցվել ապրիլի 30-ին մեծամասնական սկզբունքով անցկացված խորհրդարանական ընտրություններում, որոնց ըստ նախնական տվյալների մասնակցել է ընտրողների ընդհանուր քանակի ավելի քան 70 տոկոսը: 33 ընտրատարածքներից 2-ում՝ Ստեփանակերտի թիվ 12-ում եւ Հադրութի շրջանի թիվ 18-ում ընտրություններ չեն անցկացվել՝ գրանցված թեկնածուների ինքնաբացարկի պատճառով: 7 ընտրատարածքներում թեկնածուներից եւ ոչ մեկը չի հավաքել անհրաժեշտ թվով ձայներ: Նորընտիր ժողպատգամավորները պատկանում են «Մտավոր Արցախ», «Ժողովրդավարական բլոկ», «ԼՂՀ կանանց միություն» հասարակական կազմակերպություններին եւ ՀՅԴ-ին: Մուշեղ Օհանջանյանի հաղորդած տեղեկությունների համաձայն, խորհրդարանում գրաված տեղերի թվով առաջնությունն առայժմ պատկանում է «Մտավոր Արցախին»: Ուշագրավ է նաեւ այն փաստը, որ խորհրդարանի ընտրված պատգամավորներից 5-ը կանայք են, 4-ով ավելի, քան նախկին ԳԽ-ում: Ընտրություններին դիտորդի կարգավիճակով ներկա էին Գերմանիայի Բունդեսթագի անդամ, սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցության ղեկավարներից Դիտրիխ Շտերլինգը, ՌԴ Պետդումայի անդամներ Անդրեյ Նույկինը եւ Վալենտին Միխայլովը, Մոսկվայում գործող ռուս-հայկական նախաձեռնությունների կենտրոնի ներկայացուցիչ Անահիտ Բեստուժեւային, հասարակական գործիչներ Գալինա Պետրովան եւ Իննա Բուրկովան, Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի ղեկավար Անահիտ Բայանդուրը եւ այլք:

Մայիսի 5-ին նշանակված է կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հերթական նիստը, որտեղ կորոշվեն խորհրդարանի թափուր տեղերի համար հետագա ընտրապայքարի ժամկետները:

ՆՈՐԻԿ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

■ *Մայիսի 1-ին Երեւանում Հայաստանի կոմունիստական կուսակցությունը հրավիրել էր հանրահավաք՝ նվիրված աշխատավորների համերաշխության միջազգային տոնին: Հանրահավաքին մասնակցում էր մոտ 4 հազ. մարդ: Ելույթ ունեցան ՀԿԿ ղեկավար Սերգեյ Բադալյանը, Երեւանի քաղաքային կոմիտեի ներկայացուցիչները եւ այլք «Աշխատանք, համերաշխություն, խաղաղ կյանք» կարգախոսի ներքո: ՀԿԿ ղեկավարները կոչ արեցին Ազգային ժողովի ընտրություններում ձայները տալ կոմունիստներին: Նրանք մեկ անգամ եւս հայտարարեցին Ռուսաստանի հետ համագործակցության կարեւոր անհրաժեշտության մասին:*

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ տառատեսակները ՊԱՎԵԼ ՊՈՒԼԱԹԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ազգային

ՍԵՂԻՍ

Ավտորիտար ճանապարհով դեպի ժողովրդավարություն

Այս խորագրի տակ (The authoritarian route to democracy) բրիտանական հայտնի թերթերից «Ղը Գարդիանը» ապրիլի 19-ին հրապարակել է թղթակցություն Հայաստանում տիրող քաղաքական ներքին իրավիճակի մասին։ Թերթի աշխատակից Ջեյմս Միքը երեւանում գտնված միջոցին տեղեկություններ է հավաքել տարբեր լրագրողներից ու քաղաքական գործիչներից եւ, իր եզրահանգման մեջ, խուսափելով հաստատել Հայաստանում ժողովրդավարական գործընթացը եւ նույնիսկ հեգնանքով դիտել է տվել, թե այդ գործընթացը ներկայիս անցնում է ավտորիտար ռեժիմի ճանապարհով։

Թերթի աշխատակիցը հիմնականում օգտագործել է փակված թերթերի (որոնց թիվը ներկայացրել է 11) եւ կասեցված կուսակցության՝ ՀՅԴ-ի պարագաները, ապացուցելու համար իր եզրահանգման գլխավոր պատճառը, դրանց ավելացնելով «Ազատություն» ռադիոկայանի տեղական ցանցով չծայնափոխելու պարագան։ Թղթակիցը կասեցված թերթերի եւ կուսակցության մասին խոսեցրել է «Երկիր» թերթի աշխատակից Ռուզան Մամիկոնյանին եւ ՀՀ ԳԽ պատգամավոր Սեյրան Բաղդասարյանին։ Այս կապակցությամբ նրա տպավորությունն այն է, որ հիշյալ կասեցումների բուն նպատակը առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններն են, որտեղ դաշտը խորհրդարանական հարցախույզներում իշխող կուսակցության՝ ՀՀՇ-ի գործ ցուցանիշներից, նախագահ Լ. Տեր-Պետրոսյանն այդ քայլով փորձել է ձերբազատվել իր կուսակցության ուժեղագույն 2 մրցակիցներից մեկից՝ ՀՅԴ-ից, մյուսը լինելով կոմունիստները։

Թղթակիցը նույն հարցով դիմել է նաեւ ՀՀ նախագահի գլխավոր խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանին, որ հայտարարել է. «Այդ կուսակցությունը հանրապետությունը առաջնորդում էր դեպի աղետալիություն… ժողովուրդը կորցնելու էր հավասը կառավարության եւ ընդդիմության մնացյալ մասի նկատմամբ։ Այս նախագահը բնավ բույլ չի տա, որ Հայաստանը Վայմարյան հանրապետության վերածվի»։ «Ես իսկապես ուզում եմ Հայաստանը առայժմ տեսնել մի քիչ փոքր նվազ դեմոկրատական (եթե դա է այս բոլորը նշանակում), եթե առաջիկա 50 տարիներին լինելու է դեմոկրատական», եզրակացրել է նախագահի գլխավոր խորհրդականը։

«Ավտորիտարի՞զմ, իր հերթին հարցրել է «Ազգ» թերթի թղթակից Հակոբ Ասատրյանը, այդ թերթերի փակման, կուսակցության կասեցման եւ այն բանի առկայության պայմաններում, որ ծեռներեցությունը Հայաստանում չես կարող ազատորեն զարգացնել առանց ներքաշվելու ներկայիս իշխանության վրա գտնվող մաֆիական ստրուկտուրաներից ներս, եթե այս բոլորը ճիշտ են՝ ապա այո»։

ԱՍՈՒԼԻՍ

Գաչինք հանուն, ոչ թե՝ ընդդեմ

Մտ նախագահության 10 անդամների մամլո ասուլիսը

Շաբաթ, ապրիլի 29-ին, ԳԽ նախագահության անդամներ Ռուբեն Թորոսյանը, Արշակ Սադոյանը, Սամվել Շահինյանը, Խաչիկ Ստամբոլցյանը, Կիմ Բալայանը, Գեւորգ Բաղդասարյանը, Դավիթ Վարդանյանը, Սեյրան Բաղդասարյանը, Տիգրան Սարգսյանը անցկացրին մամլո ասուլիս։ Տասներորդը՝ Ռաֆայել Ղազարյանը, անձնական պատճառներով ներկա չէր, բայց խնդրել էր իր կողմից տեղեկացնել լրագրողներին եւ դեսպանատների մամուլի կցորդներին նախագահության կազմից իր դուրս գալու մասին. «Այն նախագահությունը, որը չի կարող իր պատիվը պաշտպանել, այնտեղ նա այլեւս գանկություն չունի աշխատելու»։ Հայտարարությունը, ինչպես եւ ասուլիսի օրակարգի հարցերից մեկը, կապված էին ԳԽ նախորդ օրվա նիստի ժամանակ կրկին բարձրացված Վարդենիսի շրջգործկոմի նախագահ Ստեփան Բարսեղյանին անվստահություն հայտնելու հետ։ 2-3 շաբաթ առաջ Գերագույն խորհուրդն արդեն անվստահություն էր հայտնել նրան, սակայն «օգտվելով այն հանգամանքից, որ այսօր դատաիրավական բոլոր մարմինները ենթարկվում են նախագահին, չկա իրավապահ պետության սաղմն անգամ, ԳԽ պատգամավոր Արարատ Գոմցյանը, թեպետ արդյունաբերության փոխնախարար Արմեն Կիրակոսյանը, ռազմական եւ տարածքային ոստիկանության ներկայացուցիչները մեկիկ մեկիկ կանչել (ընդհուպ բերման ենթարկելով) եւ ճնշել են շրջխորհրդի բոլոր պատգամավորներին»։ Մյուս թեկնածու Վիտյա Մկրտչյանին իր եղբայրների հետ ընտրություններին նախորդ օրվա երեկոյան տարել են Կամոյի տարածաշրջանային ոստիկանություն եւ ստիպել, որ հանի իր թեկնածությունը։ Ընտրական հանձնաժողովի նիստի ժամանակ, երբ պրն. Մկրտչյանը խնդրել է աշխատանքը շարունակել հաջորդ առավոտ, եւ նա, հանձնաժողովի նախագահն ու քարտուղարը դուրս են եկել. «նիստը անօրինականորեն շարունակվել է» ԳԽ քարտուղար Վարազդատ Ավոյանի գլխավորությամբ։ Ուրբաթ, ԳԽ նիստի ժամանակ անվստահության հարցը նախագահությանը ներկայացնելու քանիերորդ ապարդյուն անցան։ Կիմ Բալայանը ուակեց, որ Հայաստանի Հանրապետությունը «թեւակոխել է ոստիկանական պետության ամրապնդման փուլը»։

Օրակարգի մյուս հարցերը Հայաստանում բռնությունների ծավալման եւ մամուլի ազատության մասին էին։ Դավիթ Վարդանյանը նշեց. «Պարզ հաշվարկը ցույց է տալիս, որ նրանք ընտրությունները տանուլ են տալու, դրա համար նրանց գործողությունները գնալով ավելի սանձարձակ են դառնում։ Ոչ իշխանամետ մամուլը մամուլի ֆորսեզից վերանում է։ Ճիշտ է, ընդդիմությունը լավ կազմակերպված չէ, շարունակեց Դավիթ Վարդանյանը, եւ կարող ենք խոսել տարբեր ձայներով, բայց իշխանություններն իզուր են չահագործում այդ հանգամանքը անվստահություն ստեղծելու համար։ Միայն 10 հոգու համատեղ ներկայությունը հակառակն է ապացուցում»։

Օրակարգային խնդիրներից բացի պատգամավորները խոսեցին հանրապետության բազմաթիվ այլ հիմնախնդիրների մասին եւս։

ԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Բունդեսթագի պատգամավորը Ղարաբաղի խորհրդարանում

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 1 ՄԱՅԻՍ, ՍՆԱՐՔ։ ԼՂ ԳԽ նախագահի պաշտոնակատար Կարեն Բաբուրյանը ապրիլի 30-ին ընդունեց միջազգային դիտորդի առաքելությամբ ԼՂՀ ժամանած Գերմանիայի Բունդեսթագի պատգամավոր Դիտրիխ Շպեռլին պատգամավոր Դիտրիխ Շպեռլին։ Ինչպես հայտնեցին Սնարք գործակալությանը ԼՂՀ ԳԽ մամլո ծառայությունում, զրույցի ընթացքում կողմերը քննարկեցին տարածաշրջանում ստեղծված իրադրությունը։ Կարեն Բաբուրյանը շնորհակալություն հայտնեց գերմանացի պատգամավորին, ԳԴՀ Բունդեսթագի կողմից Լեռնային Ղարաբաղի վերաբերյալ վերջերս բանաձեւի ընդունմանը աջակցելու համար։ Հանդիպմանը ներկա էին Գերմանիայի հայ համայնքի ղեկավար Ասքանազ Կարախանյանը, Հայաստանում Հելսինկյան քաղաքացիական համաժողովի կոորդինատոր Անահիտ Բայանդուրը։

Հայկական Ցեղասպանութեան 80-ամեակին Առիթով

Լիբանանահայութիւնը վճռակամութեամբ վերահաստատեց իր պահանջատիրութիւնը

Հայկական ցեղասպանութեան 80 ամեակի ոգեկոչումը, մասնակցութեամբ բազմահազար հայերու ու մասնաւանդ ի ներկայութեամբ նախարարներու, երեսփոխաններու, կրօնական դէմքերու, բարձրաստիճան զինուորականներու, քաղաքական կազմակերպութիւններու, ցոյց կու տայ ոչ միայն մեր ժողովուրդին պահանջատիրական վճռակամութիւնը, այլեւ անոր քաղաքական նպատակայայտութիւնը:

Այս իրողութիւնը կը նշանակէ, թէ հայ ժողովուրդը հաստատակամ հանդերձ իր յանձնառութիւնը եւ վերանորոգելով հանդերձ իր ուխտը, այս հանգրուանին ապացուցեց, թէ իր Մեծ Եղեռնի արարողութիւններուն թէ հանդիսութիւններուն մէջ ունի նաեւ զօրակիցներ ու կողմնակիցներ, որոնք եւս դատնօրէն ճակատագրակից եղած են դառնալով զոհերը ցեղասպան բարքին:

Արդարեւ, 80ամեակի համաժողովրդային հաւաքը, որ տեղի ունեցաւ Բուրջ Համուդի քաղաքապետարանի մարզադաշտին վրայ, բնորոշ էր նաեւ այն հանգամանքով, որ դաշտը լեցուած մեր պատանիներն ու երիտասարդները ջահափողանցումի եւ ջահակրութի միջոցով շեշտեցին, թէ իրենք չեն կրնար մոռնալ կատարուած ցեղասպանութիւնը, այլ ընդհակառակը պատրաստ են ոգի ի բոյն մեր պահանջատիրութեան գծով տանելու հետեւողական աշխատանք, յանձն առնել անձնազոհ զոհողութիւն:

Աւելի քան 20 հազար հայորդիներու մարզադաշտ խուռն շքերթը պահ մը մտածել կու տար այն պատկերը, թէ ամէնքս Տէր Զօրի ու Ռաքքայի մահուսաններէն փրկուած յառնած ու հայկական պահանջատիրութիւնը 80 տարի ետք բռնցքի եւ ոտքի վերածուած բովանդակ հայորդին էր, որ «լեռներ շարժող իր հաւատքով» հասած է այսօրուան, ու դէպի համնի նաեւ վաղուան յաղթական օրուան, երթալով մինչեւ Վան, Մուշ ու Արտահան, Կարս ու Անի:

Արմենական Արխական Շարժումի (ԱԱՇ) եւ ՀՄԸՄ-ի սկաուտական խումբերու եւ ՀՄԸՄ-ի շեփորախումբի Բուրջ Համուդի մարզադաշտ ժամանման պահուն կը ժամանէր նաեւ իտալացի Մոնսա Փռենսը, որ քաջածանօթ անուն մըն է հայկական դատին իր ներդրումը տուած արար այլ հայասէրներու շարքին:

Լիբանանի եւ Հայաստանի քայլերգներուն յոտնկայս ունկնդրութենէն եւ հայ քնարաւոր նահատակներու յիշատակին համար մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգանքէն ետք, Հայկ. ցեղասպանութեան 80ամեակի ոգեկոչման Լիբանանի կեդրոնական մարմինին անունով բացման խօսքը կատարեց դոկտ. Միսաք Արզումանեանը, որ ներկայացուց նաեւ յայտագիրին շարքը:

Ան իր բացման խօսքին մէջ յիշեցուց Խրիմեան Հայրիկի «Թող թէ շերեփ»-ի իմաստալից խօսքը, թէ առանց հզօրանալու, առանց միասնականութեան, կարելի չէ առաջ տանիլ հայոց պահանջատիրական պայքարն ու իրաւունքներու ձեռքբերումը: Հանդիսութեան ներկայ էին փոխվարչապետ եւ ներքին գործոց նախարար Միշել Մուռ, նախարարներ Միշել Սամահա եւ Շահէ Պարսումեան, նախկին վարչապետ Ռաշիտ Սոլհ, երեսփոխաններ դոկտ. Նուբար Տեմիրճեան, Մոհամմէդ Քաբբանի, Ղասսան Աշգար, Իսամ Նաամն, Քարիմ Ռասի, Ժակ Չուխատարեան եւ Խաչիկ Պաղիկեան, Արամ Չիհլիր, Հաբիբ Հաքիմ, Աղնան Թրաբլսի, Ղասսան Մաքքար, Օգսեն Բախոս, Սամի Խաթիբ, Քամիլ Զիադէ, Մախսուր Սաադ: Զօրավար Էմիլ Լահուդ դրկած էր իր ներկայացուցիչը, գնդ. Հասան Ամինը: Ներկայ էին նաեւ Հայաստանի հանրապետութեան Երուանդ Մելքոնեան եւ դիւանագիտական անձնակազմը, Ռուսիոյ դեսպանատան ներկայացուցիչը:

Միւս կողմէ ներկայ էին հայկական երեք յարանուանութեանց հոգեւոր առաջնորդները՝ Յովհաննէս Պետրոս ԺԸ. Գասպարեան, Արամ Արք. Քեշիշեան եւ Վեր. Յովհաննէս Գարնեան, ինչպէս նաեւ քաղաքական կուսակցութիւններու գերագոյն եւ Լիբանանի մարմիններու, կանանց, ճեմարաններու եւ մարզական ներկայացուցիչները: Միայն բացակայեցաւ Հնչակեան կուսակցութիւնը Վարիչ մարմինին կողմէ տրուած մեծ պատճառներով պահու ու ըստւով:

Դոկտ. Արզումանեանի բացման խօսքէն ետք, արտաբերելով կուռ եւ բովանդակալից բացման խօսք կատարեց Հայ կաթողիկէ Մեսրոպեան վարժարանի տնօրէն հայր Գէորգ Եղիայեանը, որ ողջունելէ ետք ներկաները ըսաւ, թէ այս ոգեկոչումը ընդվզումի ամենաբարձր արտայայտութիւնն է օտար իշխանութեան յաջորդած ներկայ բարք վարիչներուն դէմ, որոնք 1915ին մէկուկէս միլիոն հայեր ջարդել ու զաւթել իրենց հայրենիքէն տարագրել ետք այսօր յամառօրէն կ'ուրանան պատմ. Ա. ցեղասպանութիւնը, մերժելով հայոց իրաւունքներուն եւ արդարութեան կենսագործումը:

Յաջորդաբար խօսք առին ՀՅԴ-ի ներկայացուցիչ պրն. Յակոբ Բագրատունին եւ ՌԱԿ-ի ներկայացուցիչ Ընկ. Արմէն Իւրնէշլեանը:

Ընկ. Ա. Իւրնէշլեանի խօսքէն ետք եղաւ ունկնդրել փոխվարչապետ եւ ներքին գործոց նախարար Միշել Մուռ, որ վեր առաւ հայոց արդար պահանջատիրութիւնը եւ հաստատեց հայ ժողովուրդին անհուն կեանքով յարատեւելու եւ գոյատեւելու կամքը, անդրադառնալով անոր արժանիքներուն, շեշտելով որ հայ ժողովուրդը կը մնայ անբաժանելի մէկ մասը լիբանանեան հայրենիքին:

Ապա, դոկտ. Երուանդ Հ. Քասունի կատարեց ընթերցումը ՄԱԿին եւ եւրախորհրդին յղուած պահանջագիրին: Առաջնորդ Արքազն Արամ Արք. Քեշիշեան կատարեց եզրափակիչ խօսքը:

Ոգեկոչման հանդիսութիւնը աւարտեցաւ կաթողիկէ հայոց Կաթողիկոս-Պատրիարք Յովհաննէս ԺԸ. Գասպարեանի պահպանիչ «Հայր մեր»ով, եւ «Մարտիրոսաց» անմահ երգի հնչիւններուն հետ իրենց սերունդի ներկայացուցիչ մը զալով դաշտին հիւսիսային կողմէն ջահի փոխանցումով կատարեց հարաւային կողմէ եկող նոր սերունդի ներկայացուցիչ հայուհիի մը: Այս արարողութիւնը խորապէս ազդեց եւ տպաւորեց բոլորը:

Թղթակից

ԵՐԵՎԱՆ

Սբ. Աստվածամայր ծննդատանը բացվեց մկրտարան

Երեւանի Կենտրոնի առողջապահության համակարգը մտնող Շահումյանի շրջանի Սուրբ Աստվածամայր ծննդատունը շահագործման է հանձնվել 1992-ին, իսկ այս տարվա ապրիլի 29-ին այստեղ տեղի ունեցավ Սբ. Հակոբ մկրտարանի բացման եւ օծման արարողությունը (Հայաստանյայց եկեղեցու մկրտության կարգի համաձայն, մկրտությունն սկզբնական մեղքից արքելու եւ հոգեւոր վերածննդի խորհուրդն է)։

Մկրտարանը հիմնադրվել է ֆրանսահայ բարերար Արթուր Առաքելյանի ջանքերով, որը եւ ողջույնի խոսքով դիմեց ներկաներին։ Ծննդատան գլխավոր բժիշկ Էդուարդ Ավագյանը նշեց, որ այսօրվա հաստատության հիմնումը պայմանավորված է աշխարհ եկած նոր քաղաքացիներին հոգեւոր սնունդ ներարկելու ցանկությամբ։ Սուրբ Աստվածամայր ծննդատանը Սբ. Հակոբ մկրտարանի դռները կտրեց Երեւանի Կենտրոնի նախագահ պրն. Վահագն Խաչատրյանը։ Այնուհետեւ Առաքել եպիսկոպոս Արխատակյանի ղեկավարությամբ սկսվեց մկրտարանի օծման, իսկ ապա նաեւ երեխաների մկրտման արարողությունը։ Առաջինը մկրտվեց 2.5 ամսական Տաթեւիկ Միրզոյանը, հետո Տիգրան ու Գոռ Խաչատրյանները…

Արարողությանը մասնակցում էին բազմաթիվ ալյուրտախայեր, երեւանցիներ։

ՅՈՒ.Ս.

ՎԱՆԱՁՈՐ

Կրթական համակարգի փորձադաշտը

Շաբաթ օրը Վանաձորում էր ՀՀ լուսավորության նախարարի պաշտոնակատար Աշոտ Բլեյանը, թիվ 11 դպրոցի հին մասնաշենքի վերականգնման առիթով։ Քաղխորհրդի նախագահ Հովհաննես Մաշիկյանի հետ նա այցելեց թիվ 5 դպրոց, թիվ 15 եւ 33 մանկապարտեզները։ Ա. Բլեյանը կարծիք հայտնեց մանկապարտեզների բնույթի, աշխատանքային ռիթմի փոփոխման մասին, առաջարկելով 5-6 տարեկան երեխաների հաճախումը մանկապարտեզ դարձնել պարտադիր։ Որոշվեց այդ էքսպերի մենտն առաջինը կիրառել Վանաձորում։ Հետաքրքիր էր նաեւ այն հայտարարությունը, որ թերի միջնակարգն ավարտողները քննություն կհանձնեն միայն մաթեմատիկայից, իսկ միջնակարգն ավարտողները մեկ քննություն՝ հայոց լեզվից, որը կանցկացվի թեստերով, իսկ մնացած առարկաների ընտրությունները կկատարի դպրոցը։ Պրն. Բլեյանի այս այցելությունը մեկ անգամ եւս հաստատեց, որ կրթական համակարգի փորձադաշտ դարձած «ամենաբերրի հանդամասը» Վանաձորն է։

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻՆԱՍՅԱՆ,

Վանաձոր

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

հրատապ

Ընկախ այդ ամենից, համաժողովը կայանալու է եւ ՄԱԿ-ը վաղուց սկսել է նախապատրաստական աշխատանքները՝ բոլոր անդամ պետություններին հանձնարարելով ստեղծել ազգային պետական հանձնաժողով, որը կպատրաստի համաժողովին ներկայացվող կանանց իրավիճակի մասին լիարժեք փաստաթուղթ: Համաժողովն ընթանալու է երկու փուլով՝ առաջին փուլում, որն սկսվելու է օգոստոսի 30-ից եւ կտեւի մինչեւ սեպտեմբերի 10-ը, իրենց տեսակետներն ու գործունեությունն են ներկայացնելու հասարակական, ոչ կառավարական կազմակերպությունները, իսկ երկրորդ փուլում՝ սեպտեմբերի 4-ից մինչեւ 14-ը կլսվեն պետական զեկույցները:

Հայաստանում եւս ամիսներ առաջ կառավարության հրամանով ստեղծվեց 17 հոգուց բաղկացած ազգային, պետական հանձնաժողով, որի նախագահի ծյուղի ատենապետուհի Ալվարդ Պետրոսյանը: Թեեւ, նշված կանանց համանախագահների խորհրդի անդամ կազմակերպությունները հայտարարեցին, որ համաժողովին կներկայանան մեկ միասնական զեկույցով, որը կընդունվի հունիսին, Երեւանում հրավիրվելիք կանանց ոչ կառավարական կազմակերպությունների ֆորումի կողմից, այնուամենայնիվ, ավելորդ չհամարեցին առանձին ներկայացնել նշված կազմակերպությունների տեսակետները: Ասենք նաեւ, որ նրանք վստահությամբ ընդունեցին համաժողովին մասնակից լինելու լուրը, ենթադրելով, որ կառավարությունը այս անգամ եւս կխոչընդոտի իրենց մասնակցությունը, ինչպես արվեց Վիեննայի եւ Բրատիսլավայի միջազգային համաժողովների ժամանակ, երբ Հայաստանից իբրեւ ոչ կառավարական զեկույց ներկայացվեց միայն հանրապետության առաջին տիկգոնե միջազգային վարկը չկորցնելու համար, պետք է բույլ տան», ավարտեց ՀՕՄ-ի ատենապետուհին:

«Ղարաբաղի հետպատերազմյան ժամանակահատվածում որդեկորույս մայրերի ու կանանց, հաշմանդամների մայրերի հսկայական խավ ունենք եւ կարծում եմ, այս հարցը կհուզի բոլոր այն ժողովուրդներին, ովքեր այսօր պատերազմի մեջ են», հայտնեց «Զինվորի մայր» հանրապետական կոմիտեի նախագահ Գրետա Միրզոյանը: Համաժողովում անպայման պետք է հնչի, թե ինչու են նրանք կորցրել իրենց որդուն, դա մեզ կօգնի ազատվել նաեւ պատերազմի դիմակից: Երբ ինձ հաջողվի մասնակցել համաժողովին, կառաջարկեմ ստեղծել մի միջազգային կենտրոն, որը կզբաղվի նրանց հոգեբանական բուժման հարցերով»:

Կանանց հանրապետական խորհրդի նախագահ Նորա Հակոբյանը համաժողովին

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ

Կանայք «Պեկինի համաժողովին» ընդառաջ

Հայ կանանց հասարակական կազմակերպությունները կասկածով են վերաբերվում իրենց մասնակցությանը

ՄԱԿ-ի կողմից հրավիրվելիք կանանց միջազգային IV համաժողովը, որը նախնական համաձայնությամբ անցկացվելու էր Պեկինից 62 կմ դեպի հյուսիս ընկած Հուայրու քաղաքում եւ «Պեկինի կոնգրես» անվանումն էր ստացել, վերջին շաբաթվա տեղեկությունների համաձայն, հավանաբար, այնտեղ չի անցկացվի: Համաժողովի նշված վայրում անցկացնելուն դեմ են արտահայտվել մի շարք միջազգային, ոչ կառավարական կազմակերպություններ՝ գտնելով, որ չինական դաշտի հարեւանությամբ այդ քաղաքը մեկ միլիոն կին ընդունելու հնարավորություն չունի, բացի այդ Պեկինից Հուայրու մեկնող ճանապարհը խլում է մոտ 90 րոպե: Երկրորդ հիմնական դժգոհությունը Չինաստանի իշխանությունների կողմից նախատեսված վիզաների մերժումն է կարողանալ, տիբեթյան եւ թայվանյան կանանց կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին: Բողոքարկող կազմակերպությունները այս շաբաթ պատրաստվում են մեկնել Պեկին՝ մեկ այլ վայրի շուրջ բանակցելու համար, իսկ մի այլ խումբ համաժողովը Չինաստանից տեղափոխելու եւ Սինգապուրում անցկացնելու առաջարկ է արել: Մինչեւ արդեն տեղեկացրել ենք նախորդ համարներից մեկում, համաժողովի անցկացման ժամկետը հայտնի նաեւ Կոպենհագենը:

Նշանակվեց ԳԽ պատգամավոր Հրանուշ Հակոբյանը: Վերջինս տեղեկացրեց, որ հանձնաժողովի կողմից կազմված կանանց իրավիճակի մասին փաստաթուղթը ՀՀ կառավարության հավանության արժանանալուց հետո, արդեն ներկայացված է Վիեննայի տարածաշրջանային կենտրոնին եւ Նյու Յորքի ՄԱԿ-ի գրասենյակին: Տիկին Հակոբյանի հավաստիացմամբ, հանձնաժողովն ուսումնասիրել է կանանց իրավիճակը բոլոր ուղղություններով՝ գիտության, կրթության, առողջապահության, աշխատանքի եւ սոցիալական ապահովության, քաղաքականության, աղետության, պատերազմական եւ այլն: Հանձնաժողովի նախագահի կարծիքով, ԱՊՀ շատ երկրների հետ համեմատած, հայ կանայք առաջընթաց ունեն մի շարք բնագավառներում:

«ՀՀ օրենսգրքում չկա մի կետ, որով խտրականություն դրվի կանանց ու տղամարդկանց միջեւ: Սակայն, իրականությունն այն է, որ բյուջետային, այսինքն ցածր վարձատրվող աշխատողների մեծ մասը կանայք են, գործազուրկների 64 տոկոսը նույնպես կանայք են, ուստի կառավարության առջեւ կանանց աշխատատեղեր ստեղծելու հարց ենք բարձրացրել», ավելացրեց տիկին Հակոբյանը: Անհանգստացնող է նաեւ գյուղական կանանց վիճակը՝ գյուղատնտեսության եւ առողջապահության ասպարեզում: Հանձնաժողովի կարծիքով տանը, կենցաղում եւ աշխատանքում կանանց վրա բռնանալու ցույց փաստեր չկան, այն առկա է պատերազմական իրավիճակում, ուր կանայք ու երեխաներ են զոհվում:

Այսպիսով, ազգային հանձնաժողովի կողմից համաժողովին ներկայացված զեկույցի հարցերը երեքն են՝

1. աշխատուժի ճիշտ օգտագործում,
2. փախստական կանանց խնդիրներ,
3. գյուղական կանանց խնդիրներ:

Ազգային հանձնաժողովի կողմից ստեղծված սույն փաստաթուղթը վերոհիշյալ հարցադրումներով համաժողովում կներկայացնի կառավարության կողմից ծեւավորվելիք պետական պատվիրակությունը:

Կանանց ոչ կառավարական կազմակերպություններից Հայաստանի ՄԱԿ-ի գրասենյակին հայտ են ներկայացրել վեց կազմակերպություններ, որոնցից չորսին՝ «Կանանց հանրապետական խորհուրդ», «Հայ մտավորական կին», «Զինվորի մայր» հանրապետական կոմիտե եւ «Համահայկական կանանց միություն», ՄԱԿ-ը կֆինանսավորի մեկական ներկայացուցիչով համաժողովին մասնակցելու համար: Հայ օգնության միության կենտրոնական վարչության կողմից համաժողովին կմասնակցի նաեւ ՀՕՄ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի ատենապետուհի Լյուդմիլա Տեր-Պետրոսյանի ղեկավարած «Համահայկական կանանց միության» զեկույցը, որը որպես այդպիսին ընդունելի չէ մյուս կազմակերպությունների համար:

Իր համաժողովին ներկա չգտնվելու փաստին բնավ չի կասկածում միայն ՀՕՄ-ի շրջանային վարչության ատենապետուհի Ալվարդ Պետրոսյանը, որը ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակին հայտ էլ չի ներկայացրել: Հայտնելով, որ ՀՕՄ-ի ասելիքը եւս կամփոփվի ոչ կառավարական կազմակերպությունների ընդհանրական զեկույցում, նա ավելացրեց նաեւ, որ ՀՕՄ-ը հասարակականից առավել բարեգործական կազմակերպություն է, ուստի միացյալ զեկույցում իրենք հիմնականում կանդրադառնան խոցելի խավերի հետ (ազգաբնակչության 90 տոկոսը այդպիսին է) տարվող աշխատանքին, կներկայացնեն ՀՕՄ-ի հայաստանյան հնգամյա կենսափորձն ու դիտարկումները, թե պետությունը իր խնամակալ լծակներով, բացի հումանիտար օգնությունից, ինչ է ուզում անել ազգաբնակչությանը օգնելու համար. «Իմ դիտարկումով, զերբեռ ոչինչ չի արվում կենսափորձով հասնելու այս ազգի համար եւ ժողովուրդն այսօր ապրում է որպես մուրացիկ՝ հույսը դրած դրսի օգնության վրա», հայտնեց ՀՕՄ-ի ատենապետուհին: Սույն ավելացրեց՝ կանանց հիմնախնդիրներին նվիրված համաժողովը ինքնըստինքյան վերաբերում է նաեւ երեխաներին եւ ընտանիքին, իսկ եթե կինը գործազուրկ է, ուրեմն հայ ընտանիքը աղետալի վիճակում է: Կանանց իրավունքի ոտնահարման ցայտուն օրինակ է «Առագաստ» կանանց շաբաթաթերթի փակումը, որի համար իշխանությունները ոչ մեկի բողոքին չպատասխանեցին. «Դա էլ է հասկանալի, ավելացրեց նա, եթե փակումը պայմանավորված էր իմ խմբագրիս դաշնակցական լինելով, ուրեմն դա բռնություն է քաղաքական հայացքների վրա եւ երկրորդ՝ իշխանություններն անհանգստացած են կանանց հասարակական կազմակերպությունների խիստ ակտիվացումից եւ համախմբվածությունից, ուրեմն եւ մոտալուտ ընտրություններից առաջ թերթի փակումը անհրաժեշտություն էր»:

Տիկին Պետրոսյանի կարծիքով, Հայաստանը միջազգային փաստաթղթեր ստորագրելով նաեւ պարտավորություններ է ստանձնել, իսկ եթե այդ բոլոր կետերը պետությունը չի կատարում՝ միջազգային պատժամիջոցներ են կիրառվում: «Գոնե բարոյականը, վստահ եմ, կա: Ահա թե ինչու եմ կասկածում, որ համանախագահների խորհրդի զեկույցը կուղարկվի այնտեղ, սակայն, եթե իշխանությունները խելամիտ լինեն, գոնե միջազգային վարկը չկորցնելու համար, պետք է թույլ տան», ավարտեց ՀՕՄ-ի ատենապետուհին.

համաժողովին ընդառաջ կարեւորեց հանրապետությունում անցկացվելիք նախապատրաստական աշխատանքի փուլը, որը կներառի ինը «կլոր սեղաններ» եւ 48 շրջանային կոնֆերանսներ, որոնցում կքննարկվեն եւ կճշտվեն հայ կնոջ իրավիճակին վերաբերող հիմնահարցերը: Մեզ համար կարեւոր է կոնգրեսից առաջ մեր տեսակետները կանանց լայն զանգվածներին հասցնելը», հայտնեց տիկին Հակոբյանը, միաժամանակ նշելով, որ «Առագաստ» թերթի փակումով դա խիստ դժվարացավ: «Երեք տարի առաջ կառավարությունը մեզ զրկեց նաեւ չնչին ֆինանսավորումից, որը վայել չէր քաղաքակիրթ համարվող երկրին, ավելացրեց նա: Զեկույցով պահանջելու ենք Հայաստանի սահմանադրության մեջ կնոջ համահավասարության մասին կետ մտցնել, ստեղծել կնոջ հիմնահարցերի լուծման բարձրագույն մարմին, կանայք պետք է ներառվեն քաղաքական որոշումների ընդունման մակարդակում եւ այլն»:

«Հայ մտավորական կին» կազմակերպությունը նախապատրաստական աշխատանքի փուլը կսկսի «Մտավորական կանանց իրավիճակը Հայաստանում» սեմինարի անցկացումով: Կկազմակերպվեն նաեւ կանանց ստեղծագործությունների ցուցահանդեսներ, որոնք կնկարահանվեն համաժողովում ցուցադրելու համար: «Կանանց համանախագահների խորհրդի կողմից կազմվելիք զեկույցին ես կմասնակցեմ այս ձեւով», հայտնեց կազմակերպության նախագահ Ալիսա Աղամյանը: Նրա կարծիքով, հայ կինն իբրեւ արվեստագետ, միայն զեկույցով ճանաչելի չի լինի, կարեւոր է նաեւ նրա ստեղծագործությունների ցուցադրումը, որը նրա տակ ունի կազմակերպել այնտեղ: Նա կարեւորեց նաեւ գիտության, մշակույթի, լրագրողների, կրթության համակարգի կին գործիչների սոցիալական եւ իրավական պաշտպանվածության հարցի բարձրացումը միջազգային համաժողովում:

Ցավոք, մեզ չհաջողվեց ծանոթանալ «Կանանց համահայկական միության» զեկույցին, որը նույնպես համաժողովին պետք է ներկայացվի իբրեւ ոչ կառավարական զեկույց: Սակայն, այն հանգամանքը, որ կազմակերպության անդամներն այս հարցում քանացին նենգանել իրենց դերը իբրեւ ոչ պատասխանատու անձ եւ ոչ ոք հանձն չառավ խոսել այդ մասին, մեկ անգամ եւս հաստատեց, որ այն ստեղծված չէ կանանց լայն խավերի շահերը պաշտպանելու համար եւ ինչպես միշտ, այս անգամ եւս համաժողովին կներկայանա՝ ստվերում թողնելով կանանց համանախագահների խորհրդին:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՇԻՐԱԿ

Գյումրին 1994 թվականին

Անցյալ տարի Գյումրիում բնակարան է ստացել 717 ընտանիք: Քաղաքում շահագործման է հանձնվել շուրջ 50,4 հազար քառակուսի մետր ընդհանուր բնակելի տարածություն նախորդ տարվա 31 հազարի դիմաց: Դրանցից 21 հազարը հանձնվել է պետբյուջեի, շուրջ 18,4 հազարը «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի միջոցների, 8,4 հազարը Համաշխարհային բանկի վարկի հաշվին: Մյուս կողմից, լոս որոշ տվյալների, բնակարանների հանձնման նախանշված ծրագիրը թերակատարվել է, եւ անցյալ տարվանից մնացած որոշակի թվով շենքեր շահագործման կհանձնվեն

այս տարի: Տարբեր տվյալներով, հետերկրաշարժյան վեց տարիների ընթացքում բնակարան ստացած գյումրեցի ընտանիքների թիվը հասնում է 6-6,5 հազարի, իսկ 15-20 հազար ընտանիք դեռ անօթեւան է:

Երկրաշարժից հետո զանգվածային գործազրկության քաղաք դարձած Գյումրիում առավել սուր ու ցավոտ է մնում նաեւ երեւանի հզոր արդյունաբերական ներուժի վերականգնման ու բնակչության աշխատանքային զբաղվածության խնդիրը: Ժամանակի տնտեսական դժվարությունները էլ խոչընդոտում են նախկին կարողությունների արդյունավետ օգտագործմանը: Այս ծանրանն էլ, հատկապես էներգետիկ ճգնաժամի պատճառով, հարկադիր պարապուրդի էին մատնվել քաղաքի արդյունաբերական ձեռնարկությունների բլի կեսից ավելին, իսկ մնացածները եւ կես տարենյակ ձեռնարկություններ գործում էին մասնակիորեն, աշխատողների համեմատաբար փոքր թվաքանակի ընդգրկումով: Նախորդ տարվա առանց այն էլ ոչ բարձր մակարդակի համեմատությամբ 752 մարդով պակասել է արդյունաբերա արտադրական անձնակազմի տարեկան միջին ցուցակային թիվը: Ձեռնարկությունների ֆինանսատնտեսական վիճակին առանձնապես մեծ հարված են հասցնում արտադրանքի իրացման անճանապարհ դժվարությունները, արտադրողների պահեստներում պատրաստ արտադրանքի մեծ կուտակումները: Անցյալ տարի Գյումրիի արդյունաբերությունը համարժեքի մեծածախս գներով թողարկել է 1 մլրդ. 937 մլն. դրամի արտադրանք, որի իրացումը, սակայն, մինչեւ տարեվերջ կազմել է 39 տոկոս նախորդ տարվա 64-ի դիմաց: Իրացվել են ընդամենը 757,3 մլն դրամի հատոցներ ու սարքեր, կարվածքեղեն, կոշիկ, գործված, սննդամթերք եւ այլ արտադրատեսակներ: Այս ամենով հանդերձ, 1994 թվականին քաղաքի արդյունաբերական համալիրի գործերում ընդհանուր առմամբ նշմարելի է որոշ աշխուժացում: Նախ, զգալի չափով կասեցվել է արտադրության եւ արտադրողականության վերջին տարիների արագ անկումը: Թողարկված արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը (համադրելի գներով) նախորդ տարվա համեմատությամբ նվազել է 8,9 մեկ աշխատողի աշխատանքի արտադրողականությունը 19 տոկոսով 1993 թվականին համապատասխանաբար արձանագրված 35,4 եւ 37,2 տոկոսի դիմաց: Անցյալ տարի սեփական միջոցներով ծավալուն շինարարական-վերականգնողական աշխատանքներ կատարվեցին «Տավրոս» կոշիկի միավորումում եւ գարեջրի ածիկի գործարանում, որոնցում շարք մտան հիմնական արտադրական մասնաշենքեր եւ ստեղծվեցին 150 նոր աշխատատեղեր: Ածիկի եփման արտադրամասի գործարկումը զարկերը գործարանին հնարավորություն ընձեռեց համբով բավարարել ոչ միայն սեփական արտադրությունը, այլեւ հանրապետության մի շարք այլ ձեռնարկությունների: 58-րդ բնակելի թաղամասում շահագործման հանձնվեց թիվ 1 կարի միավորման նոր արտադրամասը, որտեղ աշխատանքով ապահովվեցին 160 բանվոր-ծառայողներ: Վերականգնման եւ զարգացման համաշխարհային բանկի հատկացրած նպատակային վարկի հաշվին վերականգնողական շինմոնտաժային աշխատանքներ սկսվեցին տեքստիլ կարի եւ «Հայէլեկտրոնմեքենաշինություն» արտադրական միավորումներում: Եռանի ոսկերչական իրերի գործարանի բազայի վրա ստեղծվեց ոսկերչական իրերի եւ թանկարժեք քարերի մշակման դուստր ձեռնարկություն, որի շինարարության աշխատանքները սկսվեցին եւ այս տարի շարունակվում են:

Շինարարության խնդիրն այսօր գլխավորն է մնում Գյումրի քաղաքի կենսագործունեության գրեթե բոլոր բնագավառներում: Չնայած մինչեւ այժմ կատարվածին, անելիքները դեռ շատ են մասնավորապես ժողկրթության ցանցում: Երկրաշարժից հետո այստեղ կառուցվել է 3 հատուկ դպրոց, ամրացվել 6 դպրոցական շենք, եւս 4 դպրոց կառուցվել է արտասահմանցիների կողմից: Մնացած 30-ից ավելի դպրոցները գործում են ժամանակավոր փայտյա տնակներում: Նախկին 43-ի փոխարեն այժմ գործող 32 մանկապարտեզներից նոր կառուցված կամ ամրացված հիմնական շենք ունեն 19-ը: Անցյալ տարի քաղաքում շահագործման է հանձնվել մանկապարտեզի 1 վերականգնված շենք եւ մանկավարժական ինստիտուտի համալիրը 844 տեղով: Վերջինիս շինարարության ավարտական փուլը ֆինանսավորել է «Հայաստան» հիմնադրամը: Մշակութային օբյեկտներից սկսվել են «Հոկտեմբեր» կինոթատրոնի շենքի վերականգնման աշխատանքները, շարունակվել են Լորիս Ճգնավորյանի նախաձեռնությամբ ու Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության հովանավորությամբ ամրացվող ապագա Արվեստի ակադեմիայի շենքի շինաշխատանքները:

Նախորդ տարիներին շոշափելի աշխատանք է արվել հատկապես քաղաքի առողջապահության բազայի վերականգնման ու արդիականացման ուղղությամբ, որն արդեն իսկ օգնում է բնակչության բուժսպասարկման ու նրա առողջության պահպանման գործի ավելի լավ կազմակերպմանը: Հանրակարգը հիմնականում հաջողությամբ անցկացրեց այս ձմեռը, նրան օգնեցին նաեւ որոշ արտասահմանյան կազմակերպություններ: Տարվա ընթացքում, ինչպես եւ 1993-ին, տարափոխիկ հիվանդությունների բռնկում չի եղել, որի նաեւ որոշակի բուժկանխարգելիչ աշխատանքի արդյունք է: Նախորդ տարվա համեմատությամբ 128-ով պակասել է մահացության ընդհանուր թիվը: Քաղաքի բժշկի գնահատմամբ, նկատվում է ծնունդների թվի կայունացման միտում, թեեւ առանձնապես ոչ բարձր մակարդակի վրա: Եթե 1992-93 թվականներին ծնելիությունն այստեղ նվազել է 15-25 տոկոսով, ապա անցյալ տարի արդեն 10 տոկոսով: Տարվա ընթացքում քաղաքում գրանցվել է 2747 ծնունդ:

Եւս մի քանի թիվ վիճակագրությամբ հետաքրքրվողների համար: Քաղվիճվարչության պաշտոնական տվյալներով, 1994 թվականի վերջին Գյումրիի բնակչության թիվը կազմել է 210 հազար 746 մարդ: Անշուշտ, իրական թվաքանակը պակաս կարող է լինել կապված ոչ լիարժեք հաշվառվող ակտիվ արտահոսքի հետ: Բնական աճը կազմել է 1473 մարդ: 94-ին Գյումրիում գրանցվել է 192 ամուսնալուծություն եւ եղել 1062 հարսանիք...

ՆԱՀԱՊԵՏ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

Նախկինում «Նյու Յորք թայմզի» շաբաթօրյա համարներում մրցութային հարցումներ էին հրատարակվում։ Անձամբ ես այդ հարցաշարերի ամենաեռանդուն կողմնակիցն էի։ Ըստ իս, պետք է շարունակել այդ ավանդույթը։ Իսկ այժմ ներկայացնում եմ մի թեստ «Նյու Յորք թայմզի» ներկա համարի համար։

1. Ո՞ր երկիրն է հանդիսանում Իրանի ամենախոշոր առևտրական գործընկերը.
ա) Ռուսաստան
բ) Պակիստան

նավը գնել, պայմանով, որ այն չվաճառվի ԱՄՆ-ում։ Դա է պատճառը, որ ԱՄՆ-ը դարձել է Իրանի ամենամեծ առևտրական գործընկերը։

Իմ ծննդավայրում՝ Մինեսոտայում (Minnesota) դա կոչվում է ոչ թե սանձահարման, այլ սանձարձակման քաղաքականություն։

Անշուշտ «երկակի սանձահարման» քաղաքականության խրախուսման համար գոյություն ունեցող շարժառիթները ստրատեգիական են և արդարացված, բայց ԱՄՆ-ն այժմ կարողացել է սահմանափակել Իրանի վտանգն իր հարևան

թյունը որևէ ճնշման չի ենթարկվում, որպեսզի փոխի իր վարքագիծը։

Մյուս կողմից սանձահարման քաղաքականության նկատմամբ լրջագույն դրսևորումն է։ Այնինչ պետք է խզել բոլոր տնտեսական կապերը և զգուշացնել ԱՄՆ-ի դաշնակիցներին՝ ստանձնած պարտավորությունները չխախտելու դեպքում արժանի հատուցում պահանջելու սպառնալիքով։ Այն է՝ երբ հայտնաբերվի, որ Ճապոնիան, Գերմանիան, Ռուսաստանը կամ Ֆրանսիան համագործակցում են Իրանի

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Ո՞րն է Իրանը «սանձահարելու» ԱՄՆ-ի ռազմավարական նպատակը

«Նյու Յորք թայմզի» մարտի 30-ի համարում տպագրված Իրանը «սանձահարելու» ամերիկյան քաղաքականության մասին սուր և ներկայացվող հոդվածն այդքան խոսուն չէր լինի, եթե հեղինակը՝ Թոմաս Ֆրիդմանը կարողանար ինքը պատասխանել հրապարակման վերջում ներկայացված երկու հարցերին։ Ո՞րն է Իրանը «սանձահարելու» ԱՄՆ-ի ռազմավարական նպատակը և ԱՄՆ-ը երբ է զգալու իր հաղթանակը։ Անպատասխան մնացած հարցերով հանդերձ, ընթերցողի ուշադրությանն ենք ներկայացնում Լոնդոնում հրատարակվող «Քեյհան» թերթի ապրիլի 13-ի համարում արտատպված հոդվածը մասնակի կրճատումներով։

գ) Ֆրանսիա
դ) ԱՄՆ
ե) Իրաք
զ) Ճապոնիա

2. Ճի՞շտ է արդյոք, որ 1989 թվականից ի վեր ԱՄՆ-ից Իրան արտահանվող ապրանքների ծավալը աճել է 10 անգամ։

3. 1994 թվականին ո՞ր երկրի նավթային ընկերություններն են գնել իրանական նավթի 30 տոկոսը՝ 4.25 մլրդ դոլար արժողությամբ։

4. Ճի՞շտ է արդյոք, որ թունավոր և արագացուցիչ նյութեր, ինչպես նաև ռազմական կիրառում ունեցող այլ ապրանքներ Իրան արտահանելու համար ամերիկյան ընկերություններից հատուկ արտոնագրեր չեն պահանջվում։

Ստուգեք ձեր պատասխանները.
1. ԱՄՆ
2. Ճիշտ է
3. ԱՄՆ
4. Ճիշտ է

Երբ ձեր պատասխանները համընկնում են, ապա դուք պատկանում եք այն եզակի անձանց թվին, ովքեր ըստ էության տիրապետում են տեղեկատվությանը և գիտեն, թե ինչու չի գործում Իրանի ու Իրաքի նկատմամբ որդեգրված ԱՄՆ-ի «երկակի սանձահարման» քաղաքականությունը, քանի որ ԱՄՆ-ն ինքն է առաջինը խախտում այն։ Հակառակ այն բանի, որ Քլինթոնի կառավարությունը կասեցրել է CONOCO ընկերության և Իրանի միջև եղած նավթային համագործակցությունը, սակայն «երկակի սանձահարման» քաղաքականությունը բազմաթիվ առանցքներ ունի։ Օրինակ, ամերիկյան ընկերությունները կարող են Իրանից

երկրների համար, իսկ Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը հանդուրժող որևէ նշան չի դրել։

Առհասարակ «սանձահարում» ռազմավարությունն ստեղծվել է սառը պատերազմի տարիներին Խորհրդային Միությանը սանձահարելու համար, սակայն Խորհրդային Միությունը մեծապես տարբերվում է Իրանից և Իրաքից։ Նկատի ունենալով բազմաթիվ երկրներին ուղղված Մոսկվայի սպառնալիքը, դաշնակից պետությունների մոտ այն ժամանակ առկա էր համերաշխության նվազագույն հնարավորությունը՝ տնտեսական ու ռազմական բնագավառներում սահմանափակումներ մտցնելու համար։ Բայց Իրանն ու Իրաքը կենսականորեն չեն սպառնում մյուս պետություններին, ուստի դաշնակիցների միջև Իրաքի սանձահարման հարցում ճեղքվածք է առաջանում, իսկ Իրանի պարագայում նրանց միջև ընդհանրապես համերաշխություն չկա։ Բացի դրանից Միությունը Արևմուտքի համար տնտեսական հրապուրիչ հնարավորություններ էր ստեղծում։ Այդ պատճառով Խորհրդային Միության շուկային հասնելու համար նրանց միջև բացակայում էր մրցակցությունը։

Իսկ ինչպե՞ս վարվել։ Կա երկու ճանապարհ։ Առաջինը ներկայիս քաղաքականության պահպանումն է։ Բայց պետք է նկատի ունենալ, որ դա ոչ թե սանձահարման քաղաքականություն է, այլ՝ սանձահարում [illegible]։ Այնինչ ամերիկացիները բավարարված են, որ կասեցվում է սանձահարում, բայց Իրանի Իսլամական Հանրապետության

հետ, ԱՄՆ-ը պետք է բացահայտելով լռությունը, դատապարտի նրանց։

Երրորդ։ Մենք գտնում ենք, որ մեկուսացնելով Իրանը, հեռանկարային առումով կարելի է հասնել վարչակարգի հավասարակշռությանը, սակայն դա հնարավոր չէ անել միայնակ, ուստի պետք է համախմբվել, և Իրանի հետ սահմանափակ տնտեսական հարաբերություններ հաստատելու հարցում համաձայնության գալ։ Դրա փոխարեն անհրաժեշտ է ներկայացնել պայմանների ցանկ, որպեսզի որոշակի ժամկետում այդ պայմանները կատարելուց հետո, Իրանը կարողանա տնտեսական արտոնություններ ստանալ։

Բայց ամեն ինչից առաջ, պետք է լուծել մի «փոքրիկ» հարց, այսինքն պետք է պարզել, թե սանձահարման քաղաքականությունը ի՞նչ նպատակ է հետապնդում։

Խորհրդային Միության սանձահարումը ուներ որոշակի ռազմավարական նպատակ՝ ոչնչացնել կոմունիզմը։ Իսկ ո՞րն է Իրանը սանձահարելու մեր ռազմավարական նպատակը. ժողովրդավարության հաստատումը, ահաբեկիչներին աջակցելու մերժումը ու նրանց էլ ավելի զրպարտելը, թե՞ իսլամական իշխանության տապալումը։

Դեռևս այդ հարցին ոչ ոք չի պատասխանել։

Ամերիկյան «սանձահարման» քաղաքականության ամենամեծ թերությունը դրա փխրունության մեջ է։

Այնինչ պետք է պարզել հետևյալ հարցի պատասխանը.

Ե՞րբ ենք զգալու մեր հաղթանակը։

ԲԻԶՆԵՍ

ԱՄՆ-ի բանկերը չեն նպաստում «Քրայսլերի» գնմանը

Լասվեգասցի հայտնի միլիարդատեր Քըրք Քըրքորյանի առաջարկած «Քրայսլեր» ընկերության բաժնետոմսերի գնման 22,8 միլիարդանոց գործարքը, ամենայն հավանականությամբ, չի կայանա այն պատճառով, որ ԱՄՆ-ի մի շարք խոշորագույն բանկեր չեն ուզում այդ նպատակով միջոցներ հատկացնել։

Այն բանի նշանները, որ Քըրքորյանը դժվարությունների կբախվի բաժնետոմսերի ստուգիչ ծրարի գնման համար իր առաջարկած 12 միլիարդ դոլլար գումարը պարտք վերցնելիս, ի հայտ եկան, երբ «Բեար Սթիրզ» ֆիրման հրաժարվեց գործարքում Քըրքորյանի խորհրդատուի դերից։

Այն երկյուղները, թե «Քրայսլեր» ընկերության խոշորագույն բաժնետերը չի կարողանա դրամ հավաքել իր առաջարկության համար, պատճառ դարձան, որպեսզի ընկերության բաժնետոմսերի փոխարժեքը 1,875 կետով իջնեն մինչև 44,375 դոլլար, այսինքն՝ դրանց դիմաց Քըրքորյանի առաջարկած կանխիկ 55 դոլլարից անհամեմատ ցածր։

Ինչպես ասում են նյույորքցի բանկատերերը, ԱՄՆ-ի խոշորագույն բանկերի ֆինանսական կայուն վիճակը դրանց թույլ է տալիս ֆինանսավորել խոշոր գնումներ։ Սակայն 12 մլրդ դոլլար և ավելի մեծ պարտք վերցնելու համար պահանջվում է բանկային վարկերի շուկայում առաջատար դիրք գրավող տեղական գոնե մեկ բանկի աջակցությունը։ Այդ բանկերի թվին են դասվում «Քեմիկալը», «Սիթիքորփը», «Ջեյ Փի Մորգանը», «Բենք Ամերիկան» և «Չեյզ Մանհեթենը»։

Դրանց մի մասն արդեն պատրաստ է վարկավորել 8 միլիարդ դոլլար գումարի մի մասը, որն ընկերության ֆինանսական ծառայությունների բաժանմունք «Քրայսլեր Ֆայնենշըլը» հավաքում է իր ժամկետանց պարտքի վերաֆինանսավորման համար։ Դրան իրենց համաձայնությունը տալով, բանկերը պարզորոշ դժկամություն հայտնեցին պաշտպանելու Քըրքորյանի առաջարկությունը «Քրայսլերի» բաժնետոմսերի ստուգիչ ծրարի գնման վերաբերյալ։

Ըստ որում, «Քրայսլեր» ընկերության փոխառությանը մասնակցող բանկերը սկսել են քննարկել իրենց պաշտպանող միջոցառումները դեպի ստուգիչ ծրարի գնման, քանի որ դա կարող է վնասել ընկերության ֆինանսական վիճակին։ Միանգամայն հնարավոր է, որ գործարքի ֆինանսավորման համար Քըրքորյանն ստիպված լինի 20 մլրդ դոլլար պարտք վերցնել, ինչը քիչ հավանական կդարձնի գործարքը։

«Բենք Ամերիկան», որի ծառայություններին Քըրքորյանը հաճախ է դիմում, հրաժարվեց հայտնել գնման առաջարկության վերաբերյալ իր մտադրության մասին։ Կալիֆոռնիական այդ բանկը վաղեմի հարաբերություններ ունի «Քրայսլեր» ընկերության հետ և համարվում է դրա հիմնական բանկերից մեկը։

Ենթադրում են, թե կողմերից որևէ մեկի հետ կապ չունեցող «Սիթիքորփ» բանկը նույնպես չի աջակցի Քըրքորյանին։ Ինչպես ասաց ամերիկյան այդ խոշոր բանկին մոտիկ կանգնած մասնագետներից մեկը, «այդ գործարքի հետ կապված լուրջ դժվարություններ կան»։

«Քրայսլեր» ընկերության հաղորդման համաձայն, ընկերությունը կապ է հաստատել իր բոլոր գլխավոր բանկատերերի հետ, որպեսզի նրանց հայտնի բաժնետոմսերի ստուգիչ ծրարի գնման նկատմամբ իր բացասական վերաբերմունքի մասին։

«Բեար Սթիրզ» ֆիրման, որն սկզբում համաձայնել էր Քըրքորյանի խորհրդատուն լինել, ավելի ուշ փոխեց վճիռը, նշելով, թե պաշտոնապես իր խորհրդատու նշանակվելը չի կայացել։ Ընդսմին ֆիրման նշեց, թե պատրաստ է Քըրքորյանի խորհրդատուն լինել «մի շարք հարցերում ոչ պաշտոնական կերպով»։

«Ֆինանշըլ թայմզ», 25 ապրիլ, 1995 թ.

ՏԱՐԱԾՈՒՅԹ

Թուրքիայի արտգործնախարար Էրդալ Ինոնյուն այցելելու է Ադրբեջան

Համաձայն որոշ աղբյուրների, մայիսի 3-ից 4-ը սպասվում է, որ Թուրքիայի արտաքին գործոց նախարար Էրդալ Ինոնյուն երկօրյա այցելություն պետք է կատարի Ադրբեջան։ Արտաքին գործերի նախարարության խոսնակ Ֆերհաթ Աթամանը հայտարարեց, որ այցելության ընթացքում տեղի կունենան քաղաքական սերտ խորհրդակցություններ և սկիզբ կդրվի երկկողմանի հարաբերություններին։ ԼՏ

Չին գիտնականները՝ առեղծվածային ձնեմարդու հետքերով

30 չին գիտնականներ երկարատև գիտարշավի մեկնեցին Չինաստանի կենտրոնական շրջաններ, որպեսզի հաստատեն կամ հերքեն այնտեղ առեղծվածային մարդակերպ արարածի գոյությունը վերաբերող հաղորդումները։ Այդ վայրերի բնակիչները դարեր շարունակ պնդում էին, թե սեփական աչքերով տեսել են 2 մետրանոց թրդոտ կապկամարդու։ Հետազոտողները ճանիցս գտել են հսկայական հետքեր, որոնք իբր նրան են պատկանում։ Այս գիտարշավը կազմակերպել են Չինաստանի Գիտությունների ակադեմիան և Պեկինի համալսարանը։

Առողջություն, «Իզվեստիա»

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Թուրքիան դեռ գյուղատնտեսական երկիր է

Չնայած ներքին և արտաքին քաղաքականության առաջարկված տեղի ունեցող զարգացումների, Թուրքիան համառորեն շարունակում է ջանքեր գործադրել եվրոպական լիիրավ անդամ դառնալու համար և դրան մաքսային միության մեջ ընդգրկվելու մարտին ընդունված որոշումը համարում է այս ուղղությամբ կատարված կարևոր քայլ։ Իսկ ինչպե՞ս են գնահատում Թուրքիայի հնարավորությունները այս երկրի մասնագետները։ Սեֆին Ալբանը «Թուրքիշ դեյլի նյուզ» տպագրված իր հոդվածում մտորում է այս հարցի շուրջ. «Դեռ 20 տարի գյուղատնտեսական երկիր ենք լինելու»։

Համաձայն նախագահի (հմմտ՝ Դեմիրելի) վերջերս խոսույթից, որ Թուրքիայի բնակչության 40-45 տոկոսը կազմում է գյուղացիությունը և առաջիկա հինգ տարիների ընթացքում մենք կմնանք որպես գյուղատնտեսական երկիր։

Երևում է, մեր սերունդը, ինչպես մեր հայրերն ու պապերը, այս աշխարհից հեռանալու է առանց իր երկիրը գյուղացիական կապանքներից ազատված տեսնելու։

Թուրքերի պատմության մեջ հայտնի ամենահին գրավոր արձանագրությունը, որն աշխարհին այնտեղ է, թուրքական ցեղերի լույս աշխարհ գալու մասին, մ.թ. 732 թ. է գրի առնված։ Եվ այդ տարեթվից մինչև օրս մենք թուրքերս, չկարողացանք հրաժարվել քոչվորականությունից և գյուղացիականությունից։ Ու ոչ ոք չփորձեց վերլուծել դրա պատճառները։ Ճշմարտությունն այն է, որ թուրքերը չեն ստեղծել այնպիսի քաղաքային արժեքներ, ինչպիսի

սին են եվրոպական քաղաքները, չինական պալատը կամ հնդկական ճարտարապետությունը։

Չգիտեմ ինչու, թե թուրքական ու տնտեսական հաստատությունները, և թե քաղաքական գործիչները խոսում են ընդհանուր դեմոկրատիայի շրջանակներում խնդրության թուրքերի խելական պատմությունը։ Հազար ու մեկ փչոցներով փորձում են հաղարկել այն իրականությունը, որ թուրքական ցեղերի պատմությունը զուրկ է թե նախնադարյան, թե անցյալ շրջանից։ Ինչ խոսք պետք էր փոխել, մեկ է, մեծամասնությամբ գյուղացիներից բաղ

կացած են ժողովուրդն անտարբեր է նրանց ցանցերի նկատմամբ։

Ահա թե ինչու Թուրքիային ոչ մի կերպ չի հաջողվում հրաժարվել «թուրքերին բնորոշ ձևով կառավարելու», դառնալ գյուղատնտեսական երկրի շրջանակներից և տեղ գրավել «արտադրող և ստեղծագործող» հասարակությունների շարքում։

Մի կողմից երազում ենք անդամակցել Եվրամիությանը, որի անդամ երկրներում գյուղացիության միջին տոկոսը չի անցնում 8 տոկոսից, մյուս կողմից՝ մեր բնակչության 45 տոկոսը կազմող գյուղացիությունն ունենք...։

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՀՐԱՎԵՐ

Բանկային և ֆինանսական բառարանի թարգմանություն

Միացյալ Նահանգների Միջազգային զարգացման գործակալությունը (ՄՆՄԶԳ) ընդունում է հայտեր այն հրատարակչական և ֆիզիկական անձանցից, որոնք հետաքրքրված են թարգմանել Բանկային և ֆինանսական բառարանը, որը Համաշխարհային բանկի տնտեսական զարգացման ինստիտուտի և Մոսկվայի Ֆինանսների ակադեմիայի համատեղ ջանքերի արդյունք է։ Բառարանը անգլերեն-ռուսերեն և ռուսերեն-անգլերեն է, և այն հարկավոր է թարգմանել անգլերեն-հայերեն և հայերեն-անգլերեն երկլեզու բառարանի։ Բառարանը ամբողջությամբ 630 էջ է։ Հայտ ներկայացնել ցանկացող անձինք պետք է գան ՄՆՄԶԳ գրասենյակ հետագա հրահանգների համար։ ՄՆՄԶԳ-ում հետաքրքրվողներին կտրամադրվի հրահանգների խումբը և հայտերի պատրաստման հատուկ ձև։ Հայտ ներկայացնել ցանկացողները ՄՆՄԶԳ-ում կստանան բառարանի մեկ օրինակ ծանոթանալու համար։ Մասնակիցները կստանան բառարանից մեկ էջ, որպես օրինակ թարգմանելու և հայերեն կցելու համար։

Հայտերի ներկայացման վերջին ժամկետը սույն մայիսի 12-ն է։

Միացյալ Նահանգների Միջազգային զարգացման գործակալություն

Հասցե՝ Այգեձոր փ. 10, Երևան 375019
Հեռախոս 22-74-48
Ֆաքս 151-131

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Թեքեյան պուրակը ստեղծագործ ձեռնարկների նոր հասցե

Կիրակի օրը Ղուկաս Ղուկասյան պուրակը վերանվանվեց բանաստեղծի անունով, տեղադրվեց գրանիտե հուշաքար

Վահան Թեքեյանի մահվան 50-ամյա տարելիցին նվիրված Թեքեյան մշակութային միության կազմակերպած շաբաթը սկսվեց կիրակի օրը Երեւանի կենտրոնում գտնվող նախկինում երիտասարդական Ղուկաս Ղուկասյանի անունը կրող պուրակի անվանափոխության հանդեսով, որն այսուհետ կրելու է բանաստեղծ Վահան Թեքեյանի անունը: Վերջինիս իրագործումը հնարավոր էր դարձել քաղաքային եւ շրջանային իշխանությունների բարեհաճ համաձայնությամբ:

Հավաքվածները, թող որ թվով ոչ շատ, ներկայացնում էին մեր մտավորականության տարբեր շերտերը՝ գրողներ, արվեստագետներ, մանկավարժներ, գիտնականներ, լրագրողներ:

Պուրակն, ինչպես բացման խոսքում նշեց Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության խորհրդի նախագահ, հայտնի կինոռեժիսոր Ֆրունզե Դովլաթյանը, առաջիկայում կդառնա հետաքրքիր միջոցառումների անցկացման վայր, որտեղ կկազմակերպվեն բացօթյա ցուցահանդեսներ ու գրական գեղարվեստական երեկույթներ: Կարեւորելով մեծ մտավորականի՝ օտար ափերում հայապահպան գործը, նա մասնավորապես նշեց, որ հայոց բանաստեղծության իշխան Վահան Թեքեյանը սփյուռքի կրթական հասարակական նաեւ քաղաքական կյանքի կազմակերպման գործում խոշոր ջահակիր էր, հայացքը միշտ դեպի Հայրենիք, որի ապագային խորապես հավատում էր:

Գրողի հասարակական գործչի վերաբերյալ հակիրճ խոսք ասաց ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, գրականագետ Էդվարդ Ջրբաշյանը: Գրականագետի ասելով, մնացորդաց սերնդի ներկայացուցիչը եւ սփյուռքահայ առաջին բանաստեղծը մեծանում միսի հիշելի իբրեւ հայ բանաստեղծ, հայ մշակութային առանց անջրպետող արեւմտա եւ սփյուռքա բաղադրիչների: Ասենք, որ օրվա հանդիսությանը ներկա էր նաեւ ԹՄՄ Կենտրոնական վարչության փոխատենապետ, գրականագետ Երվանդ Ազատյանը, որը «հայ բանաստեղծության ազնվական թափառականի» [illegible] խոսք արժանի նկատեց: «Այն երկրները, որ չեն ճանաչում իրենց բանաստեղծներին, արժանի չեն քաղաքակիրթ կոչվելու»: ԹՄՄ-ի ուրբաթ օրը թեքեյանական շաբաթի մասին տված ասուլիսում ընդգծվեց, որ միության այս ձեռնարկը նպատակ ունի բանաստեղծի համընդհանուր այդ ճանաչումն ապահովել: Հանդիսավոր օրվա բանախոսությանը մասնակցեց նաեւ Լոս Անջելեսի միջազգային հարաբերությունների ինստիտուտի դասախոս Թամար Հովհաննիսյանը:

Այդ ճամարտակի հիշատակը ողեկոչեցին ասմունքողներ Համբարձում Սահակյանը եւ սփյուռքահայ բանաստեղծուհի Անուշ Նաքգաշյանը՝ դուստր Թեքեյանին աշակերտած Հովս Նաքգաշյանի: Գեղարվեստական դրսեւորման մթնոլորտի ստեղծմանը մեծապես նպաստեցին Վիգեն Չալջյանի ղեկավարած Ազգային օպերայի եւ բալետի թատրոնի կամերային նվագախումբը եւ նույն թատրոնի մեներգչուհի Լիանա Մաշինյանը: Հնչեցին Ալեքսանի, Կոմիտասի, Կանաչյանի ստեղծագործություններից: Վահան Թեքեյանի հիշատակին նվիրված միջոցառումների առաջին այս ակտը ավարտվեց անմահությունը փառաբանող գրանիտյա հուշաքարի բացմամբ:

Տեղեկացնենք, որ թեքեյանական շաբաթի հաջորդ միջոցառումը տեղի կունենա վաղը, ժամը 11-ին, գրողների տանը անցկացվելիք գիտական նստաշրջանով: Հիշեցնենք, որ կցուցադրվեն արխիվային նյութեր եւ գրքեր: Բացման խոսքով հանդես կգա Էդ. Ջրբաշյանը, զեկուցումներ կկարդան Ա. Եղիազարյանը, Վ. Կիրակոսյանը, Դ. Հակոբյանը, Ա. Աթինյանը: Օրվա հանդիսությունը կեզրափակվի Թեքեյանի հատորյակի գինեձոնով:

ԼԵՒՈՆ ԼԱԶԻԿՅԱՆ

ՀԱՅ ՀԱՄԱՅՆՔ

Պատերազմը խոչընդոտ չէր հուշարձան ու եկեղեցի կանգնեցնելու

Ըստ մասնագետների վիճակագրության, մինչ պատերազմը Աբխազիայում ապրում էր 88-95 հազար հայություն: Եթե նշենք, որ հայկական 36 գործող դպրոց է հաշվվում այնտեղ, ապա հասկանալի կլինի, որ աբխազահայերը մեծավ մասամբ հայամետ ու հայախոս են նկատվել: Սուխումիի մանկավարժական ինստիտուտում կա հայկական բաժին, որն էլ իր բաժին նպաստն է բերում հայապահպանման գործին:

Գագրայի գլխավոր նկարիչ եւ ճարտարապետ Արշակ Բեգլյանի ջանքերով հայ համայնքն անցյալ տարի ձեռնամուխ եղավ նաեւ հայոց եկեղեցու շինությանը: «Պատերազմը՝ պատերազմ, բայց մենք չենք մոռանում նաեւ հանդիսություններ անել: 1994-ի սեպտեմբերին՝ կովի թեժ օրերին, Ավետիք Իսահակյանի բրոնզյա կիսանդրին տեղադրեցինք համանուն դպրոցի առջեւ: Աբխազահայերը լավ էին հիշում պատերազմից առաջ՝ 1991-ին, Թումանյանի արձանի բացման հանդիսությունը, որը 3 օր տեւեց: Հայաստանից ժամանած ստեղծագործական խմբերը, հյուրերը հրաշքով լցրեցին մեր առօրյան: Իսահակյանի կիսանդրին տեղադրելու առիթով ներկա էին Աբխազիայի եւ Ռուսաստանի ներկայացուցիչները: Այս պատերազմում հայի դժվար վիճակը թեթեւացնող կենսական կարեւորության մի ձեռնարկ էր սա»:

Պարոն Բեգլյանը նշեց, որ մինչեւ հիմա համայնքն աբխազ ղեկավարության կողմից լուսավորությանն ու կենցաղին վերաբերող որեւէ խոչընդոտ չի նկատել: Այդպես դրականորեն արձագանքվեց նաեւ հայոց եկեղեցի կառուցելու՝ հայոց համայնքի դիմումը: Գագրայի «Արմենիա» առողջարանին մերձակա բարձունքի վրա հատկացված տարածքը անցյալ տարի սեպտեմբերին տրամադրվեց հայոց Սուրբ Դավիթ եկեղեցու շինությանը: Հոգեւոր հովվի բացակայությունը (ժամանակավոր նշանակված նախորդը թողել հեռացել է) խոստացել է հոգալ նորընծա Վեհափառ հայրապետը: Նրա գալուստով պրն. Բեգլյանը հոգեւոր բավականաչափ աշխուժություն է ակնկալում, որը հիմնում անշուշտ նպաստելու է ազգապահպանմանը:

Տարիներ առաջ աբխազահայերը Երեւանի բուհերում սովորելու իրենց համար արտոնված տեղերից էին օգտվում: Այսօր ներքին սփյուռքին նման հնարավորությունից զրկելը, պրն. Բեգլյանի ասելով, մեծացնում է հայերի՝ դեպի Ռուսաստանի բուհեր հոսքը, ներառում անշուշտ «ապահովելով» հայերեն ավելի քիչ գրելու եւ խոսելու հնարավորությունը: Ռուսաստանում սովորելու հեռանկարը ցույց հայոց դպրոցների աշակերտների նվազմանը կհանգեցնի: Այս մտահոգությամբ պրն. Բեգլյանը մի քանի տարի առաջ եղել է Հայաստանում, խոսել կառավարական համապատասխան ատյաններում, բայց... Այսօր Աբխազիայի լուսավորության նախարարի առաջին տեղակալը Գալուստ Տրապիզոնյանն է, որի՝ մայրենիի դասագրքեր ճարելու մտահոգությունն է նաեւ լիազորված հոգալու Արշակ Բեգլյանը: Պրն. Բեգլյանը լիահույս է, որ բոլոր աբխազահայերը կամաց-կամաց տուն կվերադառնան, եւ երբեմնի հայոց աշխույժ կյանքը՝ դպրոց եկեղեցի ամուր հիմքով, հեռու կմնա ուծացման վտանգից: Նա եղել էր Նկարչի տանը եղեռնի 80-ամյակին բացված հայ նկարիչների ընդհանուր ցուցահանդեսում եւ հայտնեց իր մտադրությունը՝ նմանատիպ մի ցուցահանդես կազմակերպել Սոչիում:

«Իսահակյան», բրոնզ, գործ Ա. Բեգլյանի

Ա. Հ.

ԵՐԵՎԱՆ

425 հազար դրամ Վահան Թեքեյան վարժարանին

Երեկ առավոտյան, Երեւանի Վահան Թեքեյանի անվան կրթահամալիր այցելեցին Թեքեյան մշակութային միության Կանադայի եւ Մ. Նահանգների Կենտրոնական վարչության փոխատենապետ Երվանդ Ազատյանը եւ նույն վարչության ներկայացուցիչ Եղիա Գայանյանը: Կրթահամալիրի տնօրեն Անահիտ Խալաթյանի ուղեկցությամբ թեքեյանցիները շրջեցին դպրոցի շենքում, այցելեցին Վահան Թեքեյանի անունը կրող դասասենյակ, որտեղ խնամքով ցուցադրված են «բանաստեղծության իշխանի» լուսանկարներից, նամակներից ու արխիվային այլ նյութերից որոշ նմուշներ, ծանոթացան մասնակի նորոգման կարիք ունեցող դպրոցի վիճակին:

Կրթահամալիրի տնօրեն Ա. Խալաթյանի աշխատասենյակում տեղի ունեցած պաշտոնական ընդունելության ժամանակ թեքեյանցիներն ավելի մոտիկից ծանոթացան դպրոցի մտահոգություններին, ներկա դժվարություններին: Այդ տնօրենությանը փոխանցվեց Թեքեյան մշակութային միության Կենտրոնական վարչության նվերը՝ 425 հազար դրամ, որը բաշխվելու է կրթահամալիրի ուսուցիչներին ու աշխատակազմին: Ինչպես երեւում է վերոհիշյալ հատկացումից, Միությունը, կարեւորելով կրթական համակարգի աշխատողների սոցիալական վիճակի բարելավման հարցը, շարունակում է իր ներդրումը այդ կարեւոր գործում:

ԱԶԴԱԳԻՐ

Այսօր, ժամը 16-ին, «Մոսկվա» կինոթատրոնում կցուցադրվի Հակոբ Ղազանչյանի «Վերջնագիծ» գեղարվեստական ֆիլմը: Սցենարի հեղինակ Ռոբերտ Բոյաջյան, մասնակցությամբ Հակոբ Ղազանչյանի: Բեմադրող օպերատոր՝ Ռուդոլֆ Վաթինյան, կոմպոզիտոր Նարեկ Դուրյան: Գլխավոր դերերում Արմեն Ջիգարխանյան, Տիգրան Ներսիսյան, Նելլի Խերանյան:

ԱՆՕՐԻՆԱԿԸ

ՅՈՒՀԱԴ-ը բաց ծով է դուրս գալիս

Հիմնադիր համագումարի նիստը ՀԱՀ-ում

Անկախություն ձեռք բերելուց հետո աննախադեպ արագությամբ հանրապետությունում ծնունդ առած երիտասարդական հասարակական, բարեգործական եւ մշակութային կազմակերպությունների ու հաստատությունների մտահղացումները, նախաձեռնություններն ու գործունեությունները համատեղելու, նրանց միջեւ համագործակցության ոգին վառ պահելու եւ իրար սատարելու նպատակով Երեւանում ստեղծվել է ՅՈՒՀԱԴ՝ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ակումբների եւ միավորումների հայկական դաշնությունը, որի հիմնադիր համագումարի առաջին նիստը տեղի ունեցավ շաբաթ օրը, ապրիլի 29-ին, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում: Այն ներածական խոսքով բացեց Վարդուհի Ասատրյանը: Այնուհետ խոսքը տրվեց ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ազգային հանձնաժողովի կազմում աշխատանքային հարուստ փորձ կուտակած, նվիրված ու ժրաջան աշխատակից, հանդիսության նախագահ Ավետիք Քալանթարյանին: Վերջինս նշեց, որ դաշնությունը գործունեության ծավալուն փաթեթով է ներկայացել հիմնադիր համագումարին: Ծանոթացնելով համագումարի հետագա աշխատանքների օրակարգերին, նա կարեւորեց համագումարի անցկացման պահը. ընդամենը մեկ ամիս հետո՝ հունիսի 1-5-ը Ռումինիայում նախատեսվում է անցկացնել ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի դաշնությունների 4-րդ միջազգային կոնֆերանսը, որին պետք է իր մասնակցությունը բերի նաեւ հայկական դաշնությունը:

Այնուհետ ամբիոնին մոտեցավ հայկական դաշնության նախագահ Արշակ Բանուչյանը, որը ներկայացրեց դաշնության խնդիրներն ու անելիքները: Ներկաները տեղեկացան, որ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ակումբների եւ միավորումների հայկական դաշնությունը 1994 թ. մայիսի 18-ին գրանցվել է ՀՀ արդարադատության նախարարությունում՝ որպես հասարակական կազմակերպություն, իսկ հունիսից դարձել է համաշխարհային դաշնության անդամ եւ ավելի քան 110 ազգային դաշնությունների գործընկեր: Կապեր են ստեղծվել ինչպես Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Բելառուսի, այնպես էլ Էստոնիայի, Լատվիայի, Լեհաստանի, Հարավսլավիայի եւ այլ երկրների ազգային դաշնությունների հետ: Հայկական նորաստեղծ դաշնության մաս են կազմում առայժմ 11 երիտասարդական կազմակերպություններ, որոնց թվում են «Աչքաբաց» բարեգործական գեղագիտական միությունը, «21» երիտասարդական ուսանողական պարբերականը, «Նարեկ» արական երգչախումբն ու «Նարեկ» մշակութային բարեգործական ասոցիացիան, «Մասյան» գիտամշակութային կազմակերպությունը, «Մոմիկ» հայ քրիստոնեական մշակութային երիտասարդական միությունը, «Հույս» մանկական միությունը, Երեւան քաղաքի մանկական գրադարանների կենտրոնացված համակարգը, ԵՖԱԿ-ի (Կրթության ազատության եվրոպական ֆորում) հայաստանյան մասնաճյուղը, Հայաստանի ճանապարհորդների երիտասարդական ասոցիացիան, եւ «Մարաթուկ» հայկական ժողովրդական երգի պարի խումբը:

Մտքերի փոխանակությանը մասնակցեցին Գայանե Թերզյանը («21» երիտասարդական պարբերական) եւ Գագիկ Հարությունյանը («Աչքաբաց» գեղագիտական միություն):

Ափսոսանքով պետք է նշել, որ նոր սերնդի առաջ բազմաբեղուն գործունեությանը նպատակաուղղված այս դաշնության հիմնադիր ժողովին, որն ըստ ներկաներին հանձնված մանրամասներեն մշակված ու ճաշակով պատրաստված գրկույքների փաթեթի, լավ էր կազմակերպված, հրավիրված 44 պետական, հասարակական եւ միջազգային կազմակերպություններից պատշաճ ուշադրության չէր արժանացել: Զարմանալի էր մանավանդ մշակույթի, լուսավորության, բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարարություններից, Երքաղխորհրդի մշակույթի եւ կրթության վարչությունից ներկայացուցիչների բացակայությունը:

Հ. Օ.

A WAREHOUSE WANTED

USAID/Caucasus, Yerevan is currently looking for a warehouse with total space of 400-500 sq. meters to rent in the Yerevan area. Preference will be given to a formal warehouse with big access gates. Interested parties should visit the Executive Office of USAID, 10 Aigedzor Street, weekdays, from 2-5 pm.

ՊԱՀԱՆՋՎՈՒՄ Է ԱՌԱՆՁՆԱՏՈՒՆ

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների միջազգային զարգացման գործակալությունը ցանկանում է վարձել պահեստ՝ շուրջ 400-500 քառ. մետր ընդհանուր մակերեսով: Նախապատվությունը կտրվի մեծ մուտքի դարպաս ունեցող պահեստներին: Խնդրում ենք այցելել գրասենյակ Այգեձորի 10 հասցեով, աշխատանքային օրերին ժ. 14-17-ը:

digitised by A.R.A.R.@

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՖՈՒՏԲՈԼ

Խաղը կիսատ մնաց

ՀՀ գավաթային անցումային մրցաշար

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

2-րդ ենթախումբ
6-րդ տուր

«Արագած»-ՅՈՒՆ	0-3
«Կոտայք-2»-«Կոտայք»	2-1
«Վան»-«Արարատ»	0-6

ՀՄԸՄ-ից աչքի ընկավ ՀՀ հավաքականի անդամ, Հայաստանի նախորդ առաջնության գլխավոր ռմբարկու Արսեն Ավետիսյանը, որը դարձավ երկու գոլի հեղինակ, մեկ գնդակ խփեց Գեղամ Հովհաննիսյանը: Հավանաբար անակնկալ էր «Բանանցին» փոխարինած, բայց փաստորեն իր կազմով նոր ձեւավորված «Կոտայք-2»-ի հաղթանակը «Կոտայքի» նկատմամբ: Այստեղ «Կոտայք-2»-ից աչքի ընկան Վահրամ Լոքյանն ու Էդգար Սաֆարյանը: «Կոտայքից» միակ պատասխան գնդակը խփեց Վահե Յաղմուրյանը, որը «Արմավիրից» վերջերս է տեղափոխվել այս թիմ: Առաջին շրջանում «Արարատը» 1-0 հաշվով հազիվ էր հաղթել «Վանին», սակայն այս անգամ «Արարատի» առավելությունը բացահայտ էր: Խաղի հերոսը դարձավ Լեւոն Ստեփանյանը, որը խփեց 3 գնդակ: 2 գոլի հեղինակ դարձավ ՀՀ հավաքականի բեկնածու Հակոբ Տեր-Պետրոսյանը, մեկ անգամ աչքի ընկավ Արամ Ոսկանյանը: Ընթացիկ մրցաշրջանում Լեւոն Ստեփանյանը, որը սովորաբար խաղում է պաշտպանությունում, հանդես է գալիս կիսապաշտպանությունում եւ աչքի է ընկնում բարձր արդյունավետությամբ: Արագաշարժ եւ լավ խաղացողների շիրակեան ֆուտբոլիստը ժամանակին ԽՍՀՄ առաջնություններում նույնպես հաջողությամբ ու համարձակ էր խաղում «Արարատի» կազմում: Թվում է մեծ փորձ ունեցող այդ ֆուտբոլիստը, որը կրկին մեկ է լավ մարզավիճակի մեջ, չի վրիպի ՀՀ հավաքականի ղեկավարների աչքից, առավել եւս, որ մեր գլխավոր թիմին համարձակ ու գոլ խփող ֆուտբոլիստներ են պետք:

Առաջին ենթախմբի «Զանգեզուր»-«Շիրակ», «Երազանք»-ՀՄՄ, «Ազնավուր»-«Ցեմենտ», 6-րդ տուրի հանդիպումները հետաձգվել են եւ տեղի են ունենալու մայիսի 13-ին: Այդ պատճառով մայիսի 13-ին նախատեսված 7-րդ եւ հաջորդ տուրերը ֆազով հետ են ընկնում եւ հունիսի 10-ին նախատեսված վերջին տուրի խաղերը կայանալու են հունիսի 14-ին: Ինչպես տեղեկացրին ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայում, 1-ին ենթախմբի 6-րդ տուրի հանդիպումների հետաձգվելը պայմանավորված է այն բանով, որ կարգապահական բազմաթիվ հարցեր են կուտակվել, որոնք քննարկման կարիք ունեն, մասնավորապես «Զանգեզուր»-«Երազանք» խաղը, որը 3-3 հաշվի ժամանակ, 87-րդ րոպեին ընդհատվել է եւ չի ավարտվել: Երկու թիմերի մարզիչները գտնելով, որ հանդիպման գլխավոր մրցավար Արարատ Ճաղարյանը իր պարտականությունները կատարում էր կոպիտ սխալներով, հրաժարվել են խաղին մասնակցելուց: Այդ մասին արձանագրությունում նշել է «Երազանք» թիմի գլխավոր մարզչի պաշտոնակատար Կարեն Սիմոնյանը: Հավանական է լինում, որ մրցակից թիմերի մարզիչները համատեղ ծեծի լինեն մրցավարից: Այսօր ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի կարգապահական կոմիտեն իր նիստում կքննարկի կատարվածը եւ մեղավորները իրենց պատիժը կստանան:

2-րդ ենթախմբի աղյուսակը մայիսի 2-ի դրությամբ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Արարատ	6	5	1	0	25-1	16
2. ՅՈՒՆ	6	3	3	0	20-3	12
3. Կոտայք	5	1	2	2	5-7	5
4. Արագած	6	1	2	3	6-22	5
5. Վան	5	1	1	3	9-12	4
6. Կոտայք-2	6	1	1	4	6-26	4

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Աղասի Մանուկյանը Եվրոպայի փոխչեմպիոն

1993 թ. աշխարհի չեմպիոն, 57 կգ քաշային Աղասի Մանուկյանը Ֆրանսիայի Բեզանսոն քաղաքում տեղի ունեցած հունահռոմեական ըմբշամարտի Եվրոպայի առաջնությունում գրավեց երկրորդ տեղը եւ արժանացավ արծաթե մեդալի: 28-ամյա գյումրեցի տաղանդավոր ըմբիշն անցյալ տարի էլ Աթենքում տեղի ունեցած Եվրոպայի առաջնությունում բավարարվել էր երկրորդ տեղով: Հիշեցնենք, որ Բեզանսոնում փայլուն հանդես եկավ մեր հանրապետության մեկ այլ ներկայացուցիչ՝ Արմեն Նազարյանը, որը 52 կգ քաշային կարգում նվաճեց Եվրոպայի չեմպիոնի կոչումը, ընդ որում եզրափակիչում առավելության հասնելով բարսելոնյան օլիմպիադայի արծաթե մեդալակիր Ալֆրեդ Տեր-Մկրտչյանի նկատմամբ, որը հիմա, ինչպես էլ ցավալի է, պաշտպանում է Գերմանիայի մարզական պատիվը: Բեզանսոնում տեղի ունեցած Եվրոպայի առաջնությունում հաջող հանդես եկավ Ռուսաստանի հավաքականը, որի երեք ներկայացուցիչներ դարձան աշխարհամասի չեմպիոն:

ՇԱԽՄԱՏ

Գարրի Կասպարովը զիջեց Անանդին

Նրանք, ովքեր հեռուստատեսությամբ ականատես են եղել «Կրեմլյան աստղեր» անունը կրող արագ շախմատի միջազգային խոշոր մրցաշարից տրվող ռեպորտաժներին, հավանաբար գեղագիտական մեծ հաճույք են ստացել: Այդ իմաստով խաղն էլ հեռուստատեսային է դառնում, որը կնպաստի նրա էլ ավելի տարածմանը: Ինչպես ենթադրվում էր մոսկովյան հեղինակավոր մրցաշարի կիսաեզրափակիչ դուրս եկան ուժեղագույնները՝ Պրոֆեսիոնալ շախմատիստների ասոցիացիայի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովը, այդ կոչման հավակնորդ Վիշվանաթան Անանդը եւ տաղանդավոր գրոսմայստերներ Վասիլի Իվանչուկն ու Վլադիմիր Կրամնիկը: «Կրեմլյան աստղեր» գավաթի խաղարկությունը «Մեծ մրցանակի» ծրագրի մեջ մտնող առաջին մրցաշարն է: Ուշագրավ է, որ անցյալ տարի այդ ծրագրով անցկացված 4 մրցաշարերում հաղթեցին վերոհիշյալ 4 գրոսմայստերները: Մոսկվայում հաջողություն ունեցավ Անանդին, Լոնդոնում Իվանչուկին, Նյու Յորքում Կրամնիկին, իսկ Փարիզում, որը փաստորեն եզրափակիչ մրցաշարն էր Կասպարովին: Աշխարհի չեմպիոնն ընդհանուր հաշվարկով բաժանեց առաջին տեղը:

Այս անգամ Կասպարովն անհաջողության մատնվեց կիսաեզրափակիչում: Նրա մրցակիցն էր Անանդը, որը իրավացիորեն համարվում է աշխարհի ամենաարագ շախմատիստը: Առաջին պարտիան ավարտվեց ոչ-ոքի, Երկրորդում Անանդը, տիրելով նախաձեռնությանը, ոչ մի հնարավորություն չտվեց Կասպարովին եւ հասակորեն իրացրեց առավելությունը: Անանդը հաղթեց 1.5-0.5 հաշվով: Դա ինքնատիպ փորձամրցում էր Կասպարովի եւ Անանդի միջեւ աշխարհի չեմպիոնի կոչումը վիճարկելուց առաջ եւ, ինչպես նշեց բազմափորձ գրոսմայստեր Վիկտոր Կորչնոյը, հոգեբանական հարված Կասպարովին:

Կրամնիկ-Իվանչուկ մյուս կիսաեզրափակիչն էլ շատ հետաքրքիր էր: Երկու հանդիպումներն ավարտվեցին ոչ-ոքի: Հինգ րոպեանոց լրացուցիչ երրորդ պարտիայում հաջողությունն ուղեկցեց Իվանչուկին:

Անանդ-Իվանչուկ եզրափակիչ մենամարտում կողմերի հնարավորությունները հավասար էին գնահատվում: Առաջին պարտիան խաղաղ ելք ունեցավ: Երկրորդում Անանդը տակտիկական հարվածի տակ ընկավ եւ Իվանչուկը, հաղթելով ընդհանուր 1.5-0.5 հաշվով, նվաճեց առաջին մրցանակը:

Շարունակելով շախմատային լրատվությունը, տեղեկացնենք, որ ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոն Անատոլի Կարպովն իր հերթին մասնակցում է Իսպանիայում տեղի ունեցող խոշոր մրցաշարին եւ 6 տուրից հետո 4 միավորով միանձնյա գլխավորում է մրցաշարային աղյուսակը: 6-րդ տուրում Կարպովն առավելության հասավ ռիգացի ընորհալի գրոսմայստեր Ալեքսեյ Շիրովի նկատմամբ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Բենուր Փաշայանի անվան ակումբը

Սպորտի վաստակավոր վարպետ Բենուր Փաշայանը, մասնակցելով խոշոր մրցաշարերի, մեծ հաջողությունների է հասել: Նա աշխարհի, Եվրոպայի կրկնակի չեմպիոն է դարձել, հաղթել է աշխարհի գավաթի խաղարկությունում, Բարի կամքի մրցաշարում եւ համաշխարհային ունիվերսիադայում: Նրա մարտաոճը մինչեւ հիմա մնում է բարձր վարպետության չափանիշ: Ամեն անգամ մեծ հաղթանակներից հետո վերադառնալով տուն, Բենուրը միշտ հանդիպում էր իր ակումբակիցների՝ պատանի դինամոյականների հետ: Վաստակավոր մարզիչներ Հարություն Խաչատրյանն ու Ալբերտ Մնացականյանը չեմպիոնի օրինակով հիմա իրենց մյուս սաներին սովորեցնում են ցուցադրել բարձր տեխնիկա եւ հաղթանակի անկոտրում կամք: Բենուր Փաշայանի անվան ակումբը, որն ստեղծվել է «Դինամո» մարզական ընկերությունում, նպաստում է հունահռոմեական ըմբշամարտի մասսայականացմանը պատանիների շրջանում: Ակումբի կողմից կազմակերպվող մրցումները պատանեկան սպորտի խսկական տոնի են վերածվում: Այդպես եղավ նաեւ այս անգամ: Հունահռոմեական ըմբշամարտի ավելի քան 250 նվիրյալներ՝ Երեւանից, Գյումրիից, Էջմիածնից, Արարատից, Եղվարդից եւ Հայաստանի այլ քաղաքներից ու շրջաններից մասնակցեցին հերթական մենամարտերին: «Հունահռոմեական ըմբշամարտը մեզ մոտ սիրում են: Մարզվելով ըմբշամարտով, նրանք դառնում են ուժեղ, համարձակ, ճարպիկ եւ կոփված», Սնարի բիրակցի հետ զրույցի ժամանակ ասաց հանրապետության վաստակավոր մարզիչ Հարություն Խաչատրյանը:

Բենուր Փաշայանը

ՊԱՏԿԱՆ

Ո՞ւր է 1 միլիոն 800 հազար դոլարը

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐԽԱՆՅԱՆ,
Լոնդոն, Բրիտանիա

Վերջերս Ռումինիայի հավաքականի հարձակվող Իլյա Դումիտրեսկուն, որն իրեն գերազանց դրսեւորեց ԱՄՆ-ում անցած ամառը կայացած ֆուտբոլի աշխարհի վերջին առաջնությունում, Բուխարեստի «Ստյաուայից» տեղափոխվեց Անգլիայի «Տոտենհեմ» թիմ: Լոնդոնի այս ակումբը պաշտոնապես հայտարարեց, որ Դումիտրեսկուի փոխարեն «Ստյաուային» տվել է 4.3 մլն դոլար: Բայց Բուխարեստի «Ստյաուայի» պաշտոնական փաստաթղթերում գրանցվել է միայն 2.5 մլն դոլար: Հարց է ծագում, ո՞ւր են գնացել մնացած 1 միլիոն 800 հազար դոլարները: «Ստյաուայի» հաշվապահն ասում է, «Տոտենհեմի» փոխանցած ամբողջ գումարը մեր թիմը ստացավ, բայց դրա մի մասը հատկացվեց Դումիտրեսկուին, իսկ մնացածը բոլոր նրանց, ովքեր մասնակցել են Դումիտրեսկուի «Ստյաուայից» «Տոտենհեմ» տեղափոխելու գործին»: Ռումինիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան իր հերթին զարմանք է հայտնում ասելով, «Դումիտրեսկուի տեղափոխման համար «Ստյաուան» պաշտոնապես հայտարարել է միայն 2.5 մլն դոլարի մասին եւ ոչ թե 4.3 մլն դոլարի, որի մասին պնդում է Լոնդոնի թիմը»: Խնդիրը բարդացել է: «Ստյաուայի» նախագահ, բանակի գեներալ Կոստել Օտելեան լրագրողներին նույնպես հայտարարեց, որ 1.8 մլն դոլարի կեսը գանձել է ինքը Իլյա Դումիտրեսկուն, իսկ մնացածը բաժանվել են այն անձերին, որոնք մասնակից են այս գործին: Այսպիսով, «Ստյաուան» Ռումինիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիային տեղյակ է պահել միայն 2.5 մլն դոլարի եւ ոչ 4.3 մլն դոլարի մասին: Մի՞թե սա գողություն չէ: Տարօրինակ է, որ ռումինացիները չուզեցին ավելի մանրամասն հետաքրքրվել արդյոք հանած այս հարցով: Փոխարենը Անգլիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան եւ ֆուտբոլի լիգան դատական գործ են հարուցել այս խնդրի առթիվ:

ԽՃԱՆԿԱՐ

Շումախերը վթարի ենթարկվեց

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոարշավի աշխարհի անցյալ տարվա չեմպիոն գերմանացի Միխայել Շումախերը Սան Մարինոյում տեղի ունեցած ավտոարշավի 10-րդ շրջանում վթարի մեջ ընկավ եւ դուրս մնաց պայքարից: Առաջին տեղը գրավեց անգլիացի Դեյմոն Հիլը, որն ընդհանուր հաշվարկով նույնպես շրջանցեց Շումախերին:

Թոմաս Մուստերի հաղթարշավը

Ավստրիացի թենիսիստ Թոմաս Մուստերի համար ընթացիկ մրցաշրջանը բերկրառատ է: Կարճ ժամանակում նա հասցրել է հաղթել երեք խոշոր մրցաշարերում եւ դուրս էր եկել Մոնակոյում վերջերս տեղի ունեցած մրցաշարի եզրափակիչ, որտեղ ուժերը չափեց համաշխարհային դասակարգմամբ 3-րդ տեղում ընթացող գերմանացի Բորիս Բեկերի հետ: Այդ նույն դասակարգման ցուցակում 17-րդ տեղում գտնվող Մուստերը վճռական խաղին ներկայացավ հիվանդ վիճակում եւ բարձր ջերմաստիճանով: Առաջին երկու խաղափուլն ավարտվեց Բեկերի օգտին՝ 6-4, 7-5: Սակայն հետո ավստրիացի թենիսիստը բացառիկ ինքնատիրապետում դրսեւորելով հաջորդ երեք խաղափուլերն ավարտեց իր օգտին (6-1, 7-6, 6-0) եւ կրկին գրավեց առաջին տեղը:

Շիֆոն վերսկսեց

Հայաստանի հավաքականի հետ նույն խմբում ընդգրկված Բելգիայի հավաքականի առաջատար Էնցո Շիֆոն, որը հանդես է գալիս «Մոնակո» թիմում, լուրջ վնասվածք էր ստացել եւ երկար ժամանակ չէր կարող մարզվել ու մասնակցել խաղերի: Վերջերս Շիֆոն վիրահատության է ենթարկվել եւ արդեն վերսկսել է մարզումները: Նույն ճակատագիրն է ունեցել Բելգիայի հավաքականի մեկ այլ ճանաչված խաղացող՝ Յոժեֆ Վեբերը, որը հանդես է գալիս Բրյուսելի «Անդերլեխտ» թիմում: Վերջերս նա նույնպես վիրահատության ենթարկվեց (ծունկն էր վնասել) եւ մի քանի շաբաթ ի վիճակի չի լինի խաղալ:

Մարզիչը փոխվեց

Հարավսլավացի Դրագոսլավ Ստեփանովիչը, որը մարզում էր Գերմանիայի Լեւերկուզեն քաղաքի «Բայեր» հանրահայտ թիմը, պաշտոնանկ եղավ:

ATTIS
ԱՎԻԱՑԻՈՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է
Երեւան - Մոսկվա SU 194 կանոնավոր, ուղիղ չվերթների ավիատոմսեր

ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ Է
✓ ավիատոմսերի ամրագրում
✓ ավիատոմսերի պատվիրում հեռախոսով
✓ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ավիատոմսերի ԱՆՎՃԱՐ առաքում պատվիրատուին
✓ ավիաուղեւորների ԱՆՎՃԱՐ փոխադրում օդանավակայան

Տոմսերը վաճառվում են

ԵՐԵՎԱՆ, ԱԲՈՎՅԱՆ - 7
(Ռուսական դրամատիկական թատրոնի տոմսարկղում)
☎ (8852) 564 978, 562 809

ՀԱՃԵԼԻ ՈՒՂԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՌԱՆՑ ՈՐԵՎԷ ՊՐՈԲԼԵՄԻ

digitised by A.R.A.R.@

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Ղարաբաղյան բանակցությունները կվերսկսեն մայիսին

Սկիզբը էջ 1

Այս խնդրի վերաբերյալ հունգար դիվանագետը հույս հայտնեց, թե իրենց կհաջողվի մինչեւ հրադադարի տարեդարձի օրը հասնել ռազմագերիների եւ պատանդների փոխանակմանը՝ առանց նախապայմանների:

Քննարկման երրորդ հարցը վերաբերում էր ԵԱՀԿ նախագահողի հակամարտության գոտում մշտական ներկայացուցիչ ունենալուն: Պրն. Դյարմատին հայտարարեց, թե այդ առթիվ ստացել է «բոլոր երեք կողմերի համաձայնությունը»: Փաստորեն, քննարկված երեք խնդիրներից երկուսն են ուղակվել հաջողությամբ, եւ միայն ռազմագերիների եւ պատանդների հարցում է, որ դրական տեղաշարժեր առայժմ չկան: Ինչ վերաբերում է բանակցությունների վերսկսմանը, ապա ԵԱՀԿ ներկայացուցիչները տեղեկացրին, թե դրանք կսկսվեն մայիսի առաջին կեսին, առանց որեւէ նախապայմանի: Պրն. Դյարմատին հայտարարեց նաեւ, թե իրենք կողմ են ԵԱՀԿ բոլոր 10 սկզբունքներին (որոնցից մեկն էլ պետությունների տարածքային ամբողջականությունն է) եւ ոչ մի քայլ չեն նախանշի դրանցից, միաժամանակ տեղեկացնելով, թե իրենք կընդունեն հակամարտության կարգավորման ցանկացած տարբերակ, որն ընդունելի կլինի հակամարտող կողմերի համար: Ինչ վերաբերում է միջազգային խաղաղարար ուժերին, ապա պրն. Կազիմիրովն այն կարծիքը հայտնեց, թե այդ ուժերի կազմի շուրջ առաջին հերթին պետք է համաձայնության գան իրենք հակամարտող կողմերը: Ինչ վերաբերում է դրանց թվին, ապա ֆինն գեներալ Հեքքի Վիլենը հայտարարեց, որ նախատեսվում են մոտ 4500 զինվորականներ եւ դիտորդներ, սակայն այդ թիվը նախնական է, քանի որ վերջնականապես ճշտված չեն այդ ուժերի ֆունկցիաները:

Պրն. Կազիմիրովը հայտարարեց, թե իրենք միանշանակորեն կողջունեն հակամարտող կողմերի անմիջական շփումները, սակայն ցավոք, կողմերն առայժմ չեն հասել այն մակարդակին, որ կարողանան խիզախորեն փոխզիջումային բանակցություններ վարել եւ սկսել առեւտուրը՝ «ես քեզ զիջում եմ այս ոլորտում, դու ինձ զիջիր մեկ այլ ոլորտում» սկզբունքով: Ինչ վերաբերում է ռազմագերիների եւ պատանդների փոխանակման խնդրին, ապա ռուս դեսպանն այն կարծիքը հայտնեց, թե այդ հարցում առկա դժվարությունների պատճառներից մեկն էլ այն է, որ գերիների հարցը դարձել է սեւ բիզնես մաֆիոզ կառույցների համար, եւ հայտնի են դեպքեր, երբ որեւէ ռազմագերու ազատման համար խոշոր գումարներ են պահանջվել: Պրն. Կազիմիրովը լրագրողներին կոչ արեց նման երեւույթների նկատմամբ անհանդուրժողականություն մշակույթ ստեղծել, եւ հույս հայտնեց, թե հնարավոր կլինի գոնե հրադադարի տարելիցին ազատել բոլոր գերիներին եւ պատանդներին:

Այսպիսով, ԵԱՀԿ պատվիրակության այցի հիմնական արդյունքը բանակցությունների վերսկսման վերաբերյալ ձեռք բերված համաձայնությունն էր: Սակայն հայտնի է, որ բանակցությունների նախորդ փուլն ընդհատվել էր ադրբեջանական կողմի մեղքով, երբ որպես նախապայման անընդունելի պահանջներ էր առաջ քաշում: Դատելով ամեն ինչից, ադրբեջանական կողմի դիրքորոշման մեջ որեւէ էական փոփոխություն առայժմ չկա, իսկ դա գործնականում նշանակում է, որ բանակցությունները շատ արագ կարող են կրկին հայտնվել փակուղում: Այնուհանդերձ հուսանք, որ բանակցությունների վերսկսումը հնարավորություն կտա քայլ առ քայլ մոտենալ խնդրի վերջնական կարգավորմանը, մանավանդ, որ արդեն մոտ մեկ տարի շարունակվող հրադադարը լավատեսություն է ներշնչում:

ՏԱՄԱՌՈՑ

Ղազախստանում եղաւել է ճարակել

Ամառը դեռեւս չի եկել, իսկ Ղազախստանում արդեն խիստ եղաւել է ճարակել: Հանրապետության մայրաքաղաքում եւ նրա շրջակայքում, օրինակ, հողում խոնավության պարունակությունն այժմ ավելի չէ, քան հուլիսի սստաշունչ տարին: Ապրիլ ամսվա ընթացքում երկրի հարավում լոկ մեկ ամիսներից պակաս մթնոլորտային տեղումներ են եղել: Մինչդեռ նախորդ տարիներին դրանք առնվազն հարյուրապատիկ ավելին են եղել: Ազգային հիդրոօդերեւութաբանական կենտրոնի մասնագետների տվյալների համաձայն, ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակիցը, այսքան չոր այդին գարուն հանրապետությունում չի եղել եղանակի զննման ամբողջ պատմության ընթացքում: *ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ*

Լեխ Վալենսան ընդառաջ է գնում ընտրություններին

Լեհաստանի Հանրապետության նախագահ Լեխ Վալենսան ներգրավվել է նախընտրական արշավի մեջ: Ինչպես մայիսի 1-ին Վարշավայից հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, նա պաշտոնապես առաջադրված է որպես նախագահական ընտրությունների թեկնածու, որոնք պետք է կայանան այս տարվա վերջին: Լեհաստանում նախագահական աթոռի համար մրցավազքին մասնակցելու մտադրության մասին հասարակապես հայտարարել է արդեն 8 հավակնորդ: Ինչ վերաբերում է ներկայիս նախագահին, ապա քաղաքական գործիչների մեջ հօգուտ վայելելու տարբեր վարկանիշերով Լեխ Վալենսան ներկայումս ամենեւին էլ առաջատար դիրքերում չի գտնվում: Ինչպես ինքն է հայտարարել կիրակի օրը Զակոպանեում կայացած հանդիպման ժամանակ, 5 տոկոսանոց աջակցությամբ ինքն ի վիճակի չէ «վերանորոգելու Լեհաստանը», ինչպես նաեւ «բռնելու գողերին եւ կոմունիստներին»: Ուստի Լեխ Վալենսան հայտարարել է «երկրում ուղերթի մեկնելու» իր մտադրության մասին «նոր քաղաքական ուժ» կազմակերպելու նպատակով, որը պետք է իր համար «խորհրդարանում թեկուզ 20 տոկոս աջակցություն» ապահովի:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՂԱՐԱԲԱՂ

Տնտեսության վնասը Ադրբեջանի ագրեսիայից՝ 2,5 մլրդ դոլար

«Ադրբեջանական ագրեսիայի հետեւանքով ԼՂՀ տնտեսությանը հասցված նյութական վնասի ընդհանուր գումարն ամենահամեստ հաշվարկներով կազմում է ավելի քան 2,5 մլրդ ամերիկյան դոլար», այդ մասին տեղեկացրեց ԼՂՀ կառավարության նախագահի առաջին տեղակալ, հանրապետության էկոնոմիկայի եւ ֆինանսների նախարար Սպարտակ Թեւոսյանը: Նրա խոսքերով, ղարաբաղյան տարածքներում ադրբեջանական զորքերի կողմից իրականացված այրված հողի մարտավարությունը ողբերգաբար է անդրադարձել նորանկախ հանրապետության տնտեսության վրա: Հրթիռահրետակոծությունների եւ օդային ռմբահարումների հետեւանքով ԼՂՀ տարածքում տուժել են շուրջ 8000 արդյունաբերական, գյուղատնտեսական եւ շինարարական օբյեկտներ, գրեթե 7000 բնակելի շինություններ, 172 ուսումնական հաստատություններ, 47 բուժհիմնարկներ եւ այլն: ԼՂՀ փոխվարչապետի հաղորդած տեղեկությունների համաձայն, այսօրվա դրությամբ նախնական տվյալներով ադրբեջանական գերության մեջ են գտնվում մի քանի հարյուր հայ գերիներ եւ պատանդներ, այդ թվում նաեւ կանայք եւ երեխաներ: Ներկայումս ադրբեջանական զորքերը վերահսկում են Լեռնային Ղարաբաղի տարածքի 22 տոկոսը, որտեղ արպաղծվում եւ քնաջնջվում են տասնյակ հայկական, ռուսական եւ հունական պատմաճարտարապետական հուշարձաններ: Մշակույթի եւ կրթության բնագավառում ԼՂՀ կրած վնասը կազմում է շուրջ 200 մլն ամերիկյան դոլար: **Ն. Գ.**

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

երկու առանձնատուն,
250 քմ ընդհանուր
տնամերձ հողամասով
«Զվարթնոց»
կինոթատրոնի մոտակայքում:
Զանգահարել 58-33-26, 25-25-38

ՀԱՄԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՑԱՆ...

ARMINCO

ARMINCO

համակարգչային ցանցը
Ձեզ հնարավորություն է տալիս ինֆորմացիա
փոխանակել 20 միլիոնից ավելի
INTERNET, BITNET, Compuserve, MCI-mail,
AMERICA-ONLINE, SPRINT, AT&T
եւ շատ այլ ցանցերի օգտվողների հետ:

ARMINCO-Ն
ապահովում է հուսալի կապ
RELCOM, IASNET, SOVAM-TELEPORT ROSPAC
եւ նախկին ԽՍՀՄ մնացած բոլոր ցանցերի հետ:

Ձեր էլեկտրոնային նամակը, ֆախսը, տելեքսը, հեռագիրը
կհասցվի մեր մոլորակի ցանկացած կետ մի քանի րոպեում՝ առանց աղավաղումների:

ARMINCO
– Հայաստանում INTERNET-ի պաշտոնական մասնաճյուղ
– SOVAN-TELEPORT-ի ներկայացուցիչ
– IASNET-ROSPAC ցանցի ...

Մեր հասցեն՝
Իսահակյան փ. 28, 3 հարկ, հեռ.՝ 52.63.26,
ֆախս.՝ 28.50.82, e-mail՝ support arminco. com

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Չորս սենյականոց տուն տնամերձ հողամասով (200 քմ) եւ օժանդակ կառույցներով: Հասցեն՝ Քանաքեռ, Կամոյի փող., 1 նրբանցք թիվ 12 (անմիջապես Քանաքեռի սկիզբը), հեռ.՝ 285873

ԳՆՈՒՄ ԵՄ

«ԺԻԳՈՒԼԻ» մակնիշի ավտոմեքենա՝ արտադրված 1985 թվից հետո:
Զանգահարել՝
530434, 530428

ՍՓՅՈՒՌ

տեղեկատու

■ անվճար տեղեկություններ ձեռնարկությունների առաջարկի եւ պահանջարկի մասին հեռախոսով.

■ պարբերաբար վերահրատարակվող «Հայաստանի ձեռնարկությունների եւ կազմակերպությունների տեղեկագիրք».

■ գովազդի նոր եւ ամենաարդյունավետ միջոց՝ նպատակային գովազդ, այսինքն՝ գովազդային տեքստի անմիջական հաղորդում ծեր պոտենցիալ պատվիրատուին:

Զանգահարել
58 91 67, 58 13 51

ՈՎ ՓՆՏՐՈՒՄ Է, ՆԱ ԿԳՏՆԻ
ՄԵՐ ՕԳՆՈՒԹՅԱՄԲ

ԱՅԱՔՍ

«ԱՅԱՔՍ» ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ԱՎԻԱՏՈՄՍԵՐ
ԱՊՀ ԵՎ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ
ՑԱՆԿԱՑԱԾ ԵՐԿԻՐ:
ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ Փ. 43, ՀԵՌ. (8852) 536944
ԵՐԵՎԱՆ, ԿՈՄԻՏԱՍԻ Փ. 49, ՀԵՌ. (8852) 234700, 230719 ՖԱՔՍ (8852) 282951
«ԱՆԻ» ՀՅՈՒՐԱՆՈՑ ԵՎ «ԶՎԱՐԹՆՈՑ» ՕԴԱՆԱՎԱԿԱՅԱՆԻ ՏՈՄՍԱՐԿՂԵՐՈՒՄ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՒՄ ԵՆ ՆՈՐ ՉՎԵՐԹՆԵՐ՝
Մայիսի 3-ից եւ ամեն չորեքշաբթի չվերթ ԵՐԵՎԱՆ-ԱԼՄԱԹԻ
Մայիսի 8-ից եւ ամեն երկուշաբթի ԵՐԵՎԱՆ-ԿԻԵՎ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՆ ՃԱՄՓՈՐԴԱԿԱՆ ՉՎԵՐԹՆԵՐ
ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄԻԱՑՅԱԼ ԷՄԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ:
ԹՌԻՉՔՆԵՐ՝ ԲՈԼՈՐ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ

«Պարբերական» հրատարակչութեան տպարան. Երեւան 23, Արշակունեաց 2. Գրանցման թիւ 65. Պատվէր 69149. Պատուէր 1831. Տպաքանակը 7000. Ստորագրուած է տպագրութեան 28. 04. 1995. Գինը 40 դրամ

digitised by A.R.A.R.@